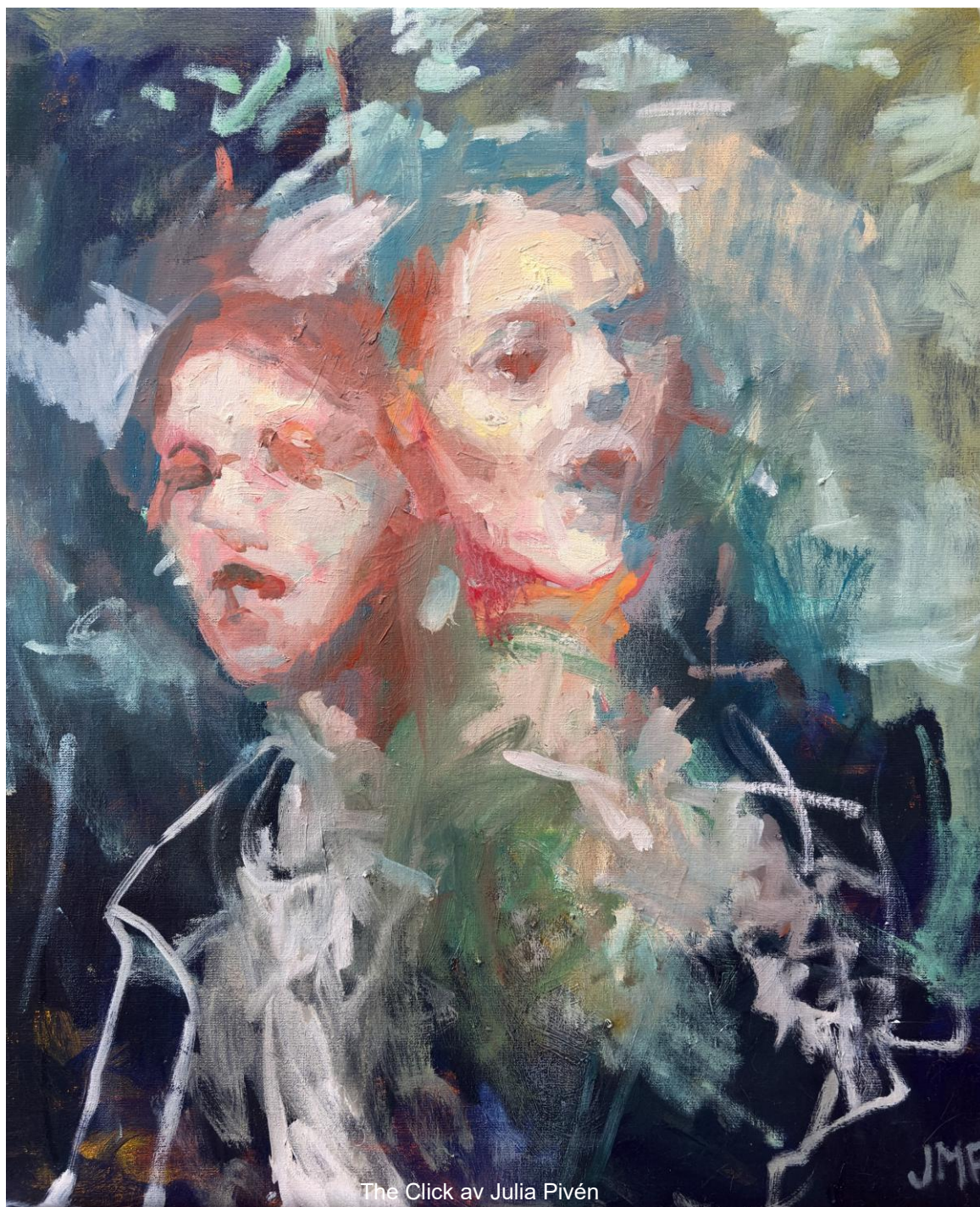




Verksamhetsberättelse 2025



The Click av Julia Pivén

Året som gått

2025 har varit ett starkt och händelserikt år för Schizofreniförbundet, präglad av hög aktivitet, tydligt engagemang och fortsatt utveckling inom samtliga delar av verksamheten. Förbundet har stärkt sin roll som en samlande och påverkande kraft för personer med schizofreni och liknande psykossjukdomar samt deras anhöriga, med fokus på jämlik vård, rättigheter, återhämtning och delaktighet.

Under året har såväl nationella stödinsatser som långsiktigt påverkansarbete haft stor räckvidd. Verksamheter som Stödlinjen och Prospect, samt rådgivande samtal med vår jurist och vår psykolog har nått många människor i behov av stöd, bidragit till ökad kunskap och minskad ensamhet samt stärkt målgruppens möjligheter att orientera sig i vård- och stödsystemen. Medlemsrörelsen har fortsatt att utvecklas, inte minst genom tidningen Empati, som under året tydligare än tidigare speglat medlemmarnas och lokalföreningarnas röster och erfarenheter.

Schizofreniförbundet har under 2025 varit en aktiv part i dialoger med myndigheter, i remissarbete och i den offentliga debatten. Förbundet har lyft avgörande frågor om psykiatris tillgänglighet, läkemedel, tandvård, suicidprevention och social trygghet och därigenom bidragit till ökad synlighet för målgruppens behov i samhällsdebatten. Det internationella arbetet har också varit omfattande, med deltagande i europeiska och globala sammanhang som stärkt erfarenhetsutbytet och tydliggjort egenerfarenhet som en central kunskapskälla i utvecklingen av framtidens psykiatri.

Den digitala kommunikationen har fortsatt att stärkas, med ökad närvaro, förbättrad tillgänglighet och bredare spridning av kunskap, forskning och opinionsmaterial via webbsida och sociala medier. Sammantaget har 2025 varit ett år som präglats av stabilitet, framåtrörelse och fördjupat samarbete, både inom vår egen organisation och med externa aktörer. Förbundets ekonomi är fortsatt god, vilket ger en stabil grund för att vidareutveckla verksamheten och möta framtida behov.

För förbundsstyrelsen



Åsa Konradsson Geuken
Förbundsordförande

1. Organisation, styrning och interna funktioner

Verksamheten

Intresseförbundet för personer med schizofreni och liknande psykoser, Schizofreniförbundet, är en av staten erkänd handikapporganisation med ca 2900 medlemmar, som stöder personer som drabbats av schizofreni och liknande psykossjukdomar samt deras anhöriga. Schizofreniförbundet är rikstäckande och består av drygt 30-talet aktiva föreningar, samt några vilande föreningar. Förbundet leds av en styrelse med säte i Stockholm. Tillsammans arbetar vi för att nå konkreta förbättringar som kommer personer med psykiska sjukdomar och funktionsnedsättningar och de-ras anhöriga till del i vardagen. Målet är högkvalitativ vård och rehabilitering som rättar sig efter individens unika behov och förutsättningar. Personer med svår psykisk sjukdom och svåra funktionsnedsättningar ska få hjälp med att forma ett självständigt liv ute i samhället efter till exempel avslutad sjukhusvård. Schizofreniförbundet är en viktig part som påtryckargrupp både på riks- och lokalnivå i frågor som rör personer med svår psykisk sjukdom och förvärvade psykiska funktionsnedsättningar.

Kongress 2025

Schizofreniförbundets kongresshelg 2025 samlade förbundsstyrelse, lokalföreningar, engagerade medlemmar samt inbjudna experter och föreläsare med ett gemensamt mål att förbättra livet för personer med schizofreni och deras anhöriga. Under helgen genomfördes flera kunskaphöjande föreläsningar som belyste hur stigma kring schizofreni kunde minska, särskilt i medierna, hur kompetensen inom psykiatri kunde stärkas genom riktade utbildningsinsatser, samt resultat från förbundets kampanjer och undersökningar. Deltagarna fick även praktisk vägledning kring riktlinjer och kunskapsstöd för en bättre och mer jämlik schizofrenivård. Söndagen ägnades åt årsmötesförhandlingar där viktiga beslut fattades och framtidsfrågor diskuterades i en öppen och konstruktiv anda.

Resultat från kongress 2025

- Kongresshelgen fungerade som en samlande kraft för hela organisationen och skapade både gemensam kunskapsgrund och förnyad energi inför det fortsatta påverkans- och utvecklingsarbetet.
- Samlade förbundsstyrelse, lokalföreningar, medlemmar och externa experter i en gemensam arena för kunskap, dialog och strategisk riktning.
- Stärkte deltagarnas förståelse för hur stigma kring schizofreni kunde motverkas, med särskilt fokus på mediebild och opinionsarbete.
- Fördjupade kompetensen kring hur psykiatri kunde utvecklas genom riktade utbildningsinsatser (bl.a. Psyk-E bas psykos), vilket gav underlag för fortsatt samverkan med vården.
- Synliggjorde konkreta resultat från förbundets kampanjer, särskilt "Ett liv värt att leva!", vilket stärkte den gemensamma målbilden för påverkansarbetet.
- Gav lokalföreningarna återkoppling via enkätresultat och stärkte möjligheten att prioritera medlemsnära utvecklingsbehov.
- Erbjud praktiska verktyg och vägledning om nationella riktlinjer och kunskapsstöd, vilket ökade förutsättningarna för jämlik schizofrenivård i hela landet.
- Genomförde årsmötesförhandlingar med beslut och diskussioner som lade grund för fortsatt organisatorisk stabilitet och framtida verksamhetsutveckling.
- Bidrog till ökad sammanhållning, engagemang och framtidstro inom organisationen genom möten mellan medlemmar, föreningar och förbunds nivå.

Förbundsstyrelsen och arbetsutskottet

Förbundsstyrelsen har under verksamhetsår 2025 haft fem protokollförda styrelsemöten, och AU har haft ett protokollfört möte under året. Förbundsstyrelsemötena nr 1 och 5 har varit digitala och övriga fysiska. Arbetsutskottets möte har alla genomförts både fysiskt och digitalt.

Förbundskansliet

Genomlysningen och effektiviseringen av kansliets arbete har fortsatt under 2025, med utgångspunkt i det arbete som påbörjades redan 2021. Förutom ekonomiarbete, administrativa uppgifter har även arbetet med strategisk samordning, utvecklingsarbete och uppföljning intensifierats. Som exempel kan nämnas att arbetet ut till medlems- och föreningskontakter har haft en betydande del av det löpande kansli-arbetet. Arbetet med att vidareutveckla och kvalitetssäkra kansliet, tydliggöra dess uppdrag och långsiktigt stärka organisationens administrativa kapacitet fortsätter. Det utökade externa utåtriktade arbetet har inneburit att förbundet under 2025 syns ännu mer frekvent i olika sammanhang, mer om det längre fram i verksamhetsberättelsen. Förbundet har fortsatt ingen anställd kanslipersonal, utan kansliarbetet utförs genom uppdrag i nära samarbete tillsammans ekonomi- och organisationskonsult Susanne Björk Satta från Apel AB samt, ordförande Åsa Konradsson Geuken, från Lecturing Minds Stockholm AB.

2. Ekonomi, kärnverksamheten och Schizofrenifonden

Ekonomi

Utfallet för 2025 blev ett bättre minusresultat än budgeterat om ca -240 000 kr. Resultatet exkl Schizofrenifonden slutade på ca -155 000 kr (ca -275 000 kl inkl fonden). Detta trots att förbundet fick en oförutsedd hyreshöjning med ca 100 000 kr. Denna höjning berodde på att Skatteverket beslutat att omtaxera huset som förbundet hyr, vilket innebär att byggnaden kommer börjat beskattas retroaktivt för hela 2025. Under 2024 togs beslut om att sälja de värdepapper som fanns på Nordea och börja månadsplacera på Avanza. Detta har för 2025 slagit väl ut. Som redovisats i tidigare verksamhetsberättelser fortsätter arbetet framåt, för att fortsätta hålla förbundets kärnverksamhets ekonomi att ligga så nära balans som möjligt. Det är dock viktigt för oss i vårt effektiviseringsarbete att planera så att det inte påverkar vårt intressepolitiska arbete. Vi har idag fortsatt bra stabil ekonomi med eget kapital inklusive Schizofrenifonden. Kapitalet ligger i fonder hos Swedbank (Humanfonden) och Avanza.

Kärnverksamheten

Schizofreniförbundets kärnverksamhet finansieras av statsbidrag, medlemsavgifter, försäljning, konferenser och administrativa intäkter från projekten. Sedan 2006 produceras medlemstidningen Empati helt av egna medel. Vi får dock en hel del intäkter för annonsering i tidningen och för 2025 ökade intäkterna med 110 000 kr i jämförelse med 2024 77 500 kr. Upplagan är 4750 exemplar 4 ggr/år. Förutom att det är en medlemsförmån har tidningen en hel del externa prenumeranter. Även hemsidans annonsintäkter har ökat under 2025 till 70 000 kr i jämförelse med 2024 med 55 000 kr.

Intäkter och kostnader i projekt

Projekt särredovisas var för sig vad gäller både intäkter och kostnader. Både intäkter och kostnaderna för varje projekt följer den projektansökan och budget för vilka medel beviljats. Stödlinjen och Prospect har inte använt sina budgeterade medel till fullo och där ska medel återsändas till Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen. Källans medel från Stockholms stad har upparbetats fullt ut.

Schizofrenifonden

Schizofrenifonden har 90-konto på både pg och bg, vilket är en kvalitetsstämpel och ges till seriösa organisationer för att givare ska vara säkra på att gåvan används på rätt sätt och som granskas av den oberoende och ideella organisationen Svensk Insamlingskontroll, som ser till att insamlade medel går till rätt ändamål. Schizofreniförbundet har varit medlem i Giva Sverige t o m 2025, men efter styrelsens beslut i december 2024 beslut att förbundet ska avsluta medlemskapet i Giva Sverige, då arbetet kostar mer än det ger tillbaka. Dock kommer förbundet fortsätta arbeta likt Giva Sveriges Kvalitetskod och villkor som med kvalitetssäkring, utbildning och kompetensutveckling samt intressepolitik med fokus på etisk, transparent och professionell styrning av ideella organisationer. Fondgruppen har under 2025 bestått av Simon Settergren Hernandez, sammankallande och Mats

Ewertzon. Fondgruppen granskar inkomna ansökningar och lägger fram förslag för utdelning till styrelsen. Fondgruppen har mandat att dela ut medel från schizofrenifonden upp till 50 000 kr. Utdelning från schizofrenifonden som överstiger 50 000 kr beslutas av förbundsstyrelsen. Insamlingsutskick gjordes under december 2025 till alla medlemmarna.

Sedan 2017 utlyser schizofrenifonden reseanslag för unga forskare (doktorander och postdocs) som är aktiva på Sveriges universitet och högskolor och som forskar inom fältet för schizofreni och liknande psykosjukdomar. Vidare utlyses Ingvar Hjalmarssons stipendium sedan 2017 och ett kompetensstipendium sedan 2022. Under 2025 utlyste Schizofrenifonden riktade utlysningar till våra medlemmar och/eller lokalföreningar som vi valde att kalla schizofreni och kognition.

Inkomna bidrag och gåvor till fonden 2025:

Swish:	27 995 kr	(2024 – 15 867 kr)
Gåvor bg/pg 90-konto:	53 995 kr	(2024 – 357 993 kr)*
Autogiro	17 317 kr	(2024 – 16 844 kr)
Facebook	0 kr	(2024 - 7 743 kr)
Totalt	99 307 kr	(2024 – 398 447 kr)

*250 000 kr testamente

Beslut om utdelning från schizofrenifonden 2025

Totalt 119 952 kr beviljades och/eller utbetalades fördelat enligt följande:

- Guldkant på tillvaron – 3 utdelningar beviljades à 3 000 kr (9 000 kr)
- Schizofreni och kognition – 2 utdelningar beviljades (15 000 kr)
- Kreativa projekt – 3 utdelningar beviljades (30 000 kr)
- Reseanslag – 2 utdelningar beviljades (10 800 kr)
- Anhörigstödande insatser – 1 utdelning beviljades (5 000 kr)
- Övrigt – 3 utdelningar beviljades (21 152 kr)
- Per och Ernst Josephson stipendium – 2 st utdelningar beviljades à 4 500 kr (9 000 kr)
- Ingvar Hjalmarsson stipendium – 1 st utdelning beviljades (20 000 kr)

3. Medlemsrörelse, medlemsvård, delaktighet och erfarenhetsbaserad kunskap

Empati 2025 – medlemsrörelsens röster i förbundets tidning

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

Under 2025 gav Schizofreniförbundet ut fyra nummer av medlemstidningen Empati. Tidningarna fungerade som en central kanal för medlemsvård, kunskapsspridning, antistigmaarbete och opinionsbildning. Ett tydligt kännetecken för 2025 var att fler egnerfarna skribenter och fler lokalföreningar än tidigare bidrog med texter, reportage, dikter och erfarenhetsbaserade inlägg, vilket breddade perspektiven och gjorde innehållet ännu mer medlemsnära. I Empati #4 syns detta särskilt genom återkommande medlems- och erfarenhetsinlägg som "Våra medlemmar", personliga berättelser samt artikel om digitala samtalsgrupper initierade av lokalförening (IFS Dalarna). Tidningarna rymde också fördjupningar om vård, rehabilitering, juridik, psykologi, kultur och internationellt arbete, vilket gav en kombination av praktiskt stöd, kunskap och gemenskap genom hela året.

Resultat av aktiviteten

Årets fyra nummer visade hur Empati allt tydligare blev en gemensam plattform för hela medlemsrörelsen, där lokalföreningar och personer med egen erfarenhet inte bara medverkade, utan i högre grad än tidigare formade innehållet och berättelsen om förbundets arbete.

- Ökad medlemsdelaktighet i tidningen: 2025 utmärkte sig som året då fler egnerfarna och lokalföreningar skrev i Empati, vilket stärkte tidningens roll som medlemsdriven röst och speglade fler regionala erfarenheter.
- Stärkt erfarenhetsbaserad kunskap: Personliga berättelser, insändare och dikter gav igenkänning, hopp och minskad känsla av ensamhet, samtidigt som de bidrog till ökad förståelse för livet med psykos.
- Synliggjorde lokalföreningarnas medlemsvård, tex artiklar som de digitala samtalsgrupperna (drivna av IFS Dalarna) visade konkreta exempel på hur lokalt arbete bryter isolering och bygger gemenskap.
- Fördjupad kunskapsförmedling för målgruppen: Numren gav tillgängliga förklaringar och stöd om bl.a. återhämtning, stigma, behandling, rehabilitering och rättigheter, inklusive återkommande spalter som Fråga juristen och Fråga psykologen.
- Kultur och antistigma som verktyg: 2025 års nummer lyfte kulturens betydelse i psykosvård och stigma-motverkande arbete (t.ex. antistigmateater och Order25), vilket breddade tidningen och skapade fler ingångar till samtal om psykos.
- Tydliggjorde förbundets utveckling och internationella närvaro: Empati 2025 speglade både nationellt medlemsarbete och internationella samarbeten/projekt, vilket stärkte helhetsbilden av förbundets arbete och framtida riktning.

Medlemsvård

Åsa Konradsson Geuken Lars Larsson

Sammanfattning av aktiviteten

Schizofreniförbundet deltog under 2025 i medlemsorganisationernas egna arrangemang som en del av förbundets medlemsvård och lokala stöd. Förbundet medverkade vid IFS Skånes medlemshelg, där programmet innehöll föreläsningar och samtal ur flera perspektiv, bland annat peer support, förbundets kampanj "Ett liv värt att leva!", samt berättelser från personer med egen erfarenhet och anhöriga. Helgen inkluderade också kunskapspass om NECT (Narrative Enhancement and Cognitive Therapy), ofrivillig ensamhet och medicinering, vilket gav upphov till viktiga diskussioner om återhämtning, delaktighet och förståelse. Schizofreniförbundet deltog även i IFS Dalarnas temadag i Borlänge, arrangerad tillsammans med Region Dalarna och Studieförbundet Vuxenskolan. Dagen bestod av föreläsningar om schizofreni och andra psykosjukdomar, medicinering samt levd erfarenhet, följt av en paneldiskussion med representanter från psykiatri, kommunen och brukarrörelsen. Parallellt med dessa programpunkter genomförde Schizofreniförbundets styrelse riktade besök hos medlemsorganisationerna IFS Skåne och IFS Uppsala för att stärka relationer, fånga upp lokala behov och stödja föreningarnas fortsatta utveckling.

Resultat av aktiviteten

Genom att närvara i lokalföreningarnas egna aktiviteter och kombinera detta med styrelsebesök i lokalföreningar byggde förbundet ett tätare medlemsnära stöd, där kunskap, erfarenhetsutbyte och organisatorisk samverkan förstärktes i praktiken.

- Stärkte medlemsvården genom aktiv medverkan i lokala medlemsarrangemang i både Skåne och Dalarna, vilket ökade närheten mellan förbund och lokalföreningar.
- Bidrog med förbundets perspektiv och kampanjarbete i IFS Skånes medlemshelg, vilket gav lokalt stöd i opinions- och utvecklingsfrågor.
- Fördjupade medlemmars och anhörigas kunskap om återhämtning och behandlingsstöd genom pass om peer support, NECT, ofrivillig ensamhet och medicinering.
- Synliggjorde levd erfarenhet som central kunskapskälla i båda arrangemangen, vilket stärkte delaktighet och hopp hos deltagarna.
- Stödde regional samverkan med vård och folkbildning genom deltagande i IFS Dalarnas temadag tillsammans med Region Dalarna och Studieförbundet Vuxenskolan.
- Främjade dialog mellan brukare, anhöriga, psykiatri och kommun via paneldiskussionen i Borlänge, vilket ökade ömsesidig förståelse för lokala vård- och stödbehov.

- Genom styrelsebesök hos IFS Skåne, IFS Göteborg och IFS Dalarna fångades lokala utmaningar och utvecklingsidéer upp direkt, vilket stärkte förbundets förmåga att ge relevant medlemsstöd nationellt.
- Bidrog till ökad sammanhållning inom organisationen genom att skapa fler kontaktpunkter mellan medlemsorganisationerna och förbundsivån under året.

Erfarenhetsgruppen (EG) - Inget om oss, utan med oss

Linda Sundell

Sammanfattning av aktiviteten

Erfarenhetsgruppen har träffats fysiskt vid två tillfällen under året. EG hade en workshop i samband med Kongressen i juni på temat "Ofrivillig ensamhet". Inför workshopen förberedde EG sig genom att läsa Folkhälsomyndighetens nationella strategi "Tillsammans för god gemenskap i hela befolkningen" och Funkibators rapport "Ofrivillig ensamhet". I december hade EG en 2-dagars lunch till lunch Workshop i Stockholm på temat "Hur påverkar våra läkemedel oss?" med två föreläsningar. Pontus Strålin, psykiater och medicinskt sakkunnig på Socialstyrelsen, föreläste om läkemedels verkningar, biverkningar och de följsjukdomar som kan uppstå vid medicinering med antipsykotiska läkemedel. Dag två inleddes med en föreläsning av Åsa Konradsson Geuken om forskning och om nya antipsykosläkemedel. Två medlemmar ur EG (Glenn Henner, Linda Sundell) deltog i Medicinmarschen den 15 mars i Stockholm för att protestera mot regeringens förslag att försämra villkoren i högkostnadsskyddet för läkemedel. Fyra medlemmar från EG (Stefan Scott-Johansson, Lars Johan Rehn, Peter Johansson, Linda Sundell) föreläste på EUFAMI:s General meeting i Stockholm den 6–7 juni. De höll varsin föreläsning på 30 minuter på engelska. Stefan berättade om yrket Peer support, Stigma Watch och sin erfarenhet av att hålla en studiecirkel i Prospect för själverfarna. Lars Johan berättade om upplägget av EG:s workshop för arbete med Prospect för själverfarna, IPS, IMR och om kamratstödande verksamhet i Dalarna. Peter berättade om NECT och sin erfarenhet av att få stöd av en Peer support. Linda berättade om PAM, brukarstyrd inläggning, Prospect cirklar och resultatet av vår workshop om Prospect för själverfarna. Alla fyra berättade även om sin egen historia och sin återhämtning från psykosjukdom. Medlemmar i EG har under året hållit flertalet föreläsningar om egen erfarenhet, svarat på enkäter och blivit intervjuade för ett flertal gymnasie- och universitetsarbeten samt blivit intervjuade för andra media. EG har regelbundna digitala arbetsmöten då vi förbereder våra träffar, diskuterar och skriver artiklar med mera.

Resultat av aktiviteten

- Två medlemmar från EG, Linda Sundell och Karin Blomkvist Sporre, har skrivit en artikel med utgångspunkt från EG:s workshop om Ofrivillig ensamhet. Artikeln är ännu inte publicerad, men kommer att skickas till utvalda medier.
- EG:s Workshop om Läkemedel ska resultera i en artikel som kommer att kunna publiceras under 2026.
- Föreläsningarna vid EUFAMI:s General meeting blev mycket uppskattade av deltagarna, som kom från hela Europa. En styrelsemedlem i EUFAMI, Friedrich Leidinger, vill skriva en artikel baserad på våra berättelser.
- EG:s medlemmar föreläser om egen erfarenhet, deltar i enkätundersökningar och blir intervjuade för diverse gymnasie- och universitetsarbeten vilket bidrar till att öka kunskapen om psykosjukdomar samt minska stigma.

4. Stödverksamheter och medlemsnära insatser

PROSPECT

Anne Sundberg

Sammanfattning av aktiviteten

Prospectgruppen består av fem personer, Anne Sundberg Hudiksvall, Linda Sundell Uppsala, Maria Werthén, Jeanette Jonsson båda från Göteborg samt en representant från Schizofreniförbundet styrelse, Britt-Inger Ljungberg – Willing. Information och överlämning av pågående ar-beten från tidigare medarbetare i Nationella Prospectgruppen påbörjades senhösten 2024 och har successivt skett under 2025. I slutet av januari 2025 meddelade Socialstyrelsen att man beviljat förbundets ansökan för medel till Prospect. Det ansökta beloppet var 1.268.633 kr varav 900.000 kr beviljades. I februari 2025 träffades Nationella Prospect gruppen första gången efter det att ansökan beviljats. En priorite-ring av årets verksamhet gjordes utifrån minskad medelstilldelning och budget upprättades tillsammans med förbundets ekonom. En verksamhetsplan upprättades i mars och därefter har verksamhetsplanen regelbundet följts upp månadsvis vid gruppens digitala möten.

Resultat av aktiviteten

- Genomförande av tre digitala tematräffar om schizofreni, juridik (vår Förbundsjurist) och återhämtning med totalt cirka 200 deltagare, vilket stärkte kunskap och tillgång till Prospect för anhöriga.
- Nationell informationsspridning om Prospect och Stödlinjen till chefer inom vuxenpsykiatri i samtliga regioner i samarbete med Stödlinjen.
- Medverkan vid nationell inspirationsdag arrangerad av NKA och NSPH med över 900 deltagare, vilket gav bred spridning av Prospect studiecirklar till både anhöriga och yrkesverksamma.
- Fördjupat samarbete med Stödlinjen som bidragit till att cirka 300 personer fått information om Prospect och stöd i att ta kontakt med studiecirklar.
- Genomförande av Prospect studiecirklar på fyra orter samt digitalt, med totalt cirka 60 deltagare från hela landet.
- Ökat direktstöd till anhöriga genom Stödlinjen, med cirka 1 500 samtal med anhöriga under året.
- Tre nationella digitala informationsträffar med frågestund för medlemmar, med i genomsnitt 70 deltagare per tillfälle.
- Genomfört utbildningstillfälle för handledare inom Prospect studiecirklar samt fortsatt utveckling av Prospectprogrammen, inklusive färdigställande av Prospect Vuxna barn och uppdatering av hemsidan.
- Slutförd nationell utvärdering av Prospectprogrammen med överlag goda resultat, presenterad vid NKA-seminarium, samt framtagande av nytt formulär för löpande uppföljning och kvalitetssäkring.

Källan – Gruppverksamhet för barn och föräldrar

Katja Hakorinne

Sammanfattning av aktiviteten

Källan har under 2025 erbjudit manualbaserat och relationsinriktat gruppstöd för barn, ungdomar, unga vuxna och vuxna anhöriga till personer med psykisk ohälsa. Verksamheten har omfattat sex grupper samt löpande konsultationer till barn, föräldrar, andra anhöriga och samverkansaktörer via telefon och e-post. Arbetet har präglats av stabilitet, förtroende och hög tillgänglighet. Under året har särskilt ungdoms- och anhörigrupperna varit centrala inslag i verksamheten. Grupperna har genomförts även vid lågt deltagarantal för att säkerställa tillgång till stöd och skapa trygga, nära samtalsklimat. Parallellt har ett omfattande utåtriktat arbete bedrivits genom samverkan med skolor, psykiatri och socialtjänst samt deltagande i externa sammanhang. Sammantaget har

verksamheten bidragit till ökad synlighet, stärkt samverkan och fortsatt god tillgänglighet för målgruppen i Stockholms län.

Resultat av aktiviteten

- Genomförda stödgrupper för ungdomar, unga vuxna och vuxna anhöriga har bidragit till att deltagare upplevt minskad ensamhet, ökad förståelse för sin situation och stärkt emotionell hante-ringsförmåga.
- Möjligheten att starta grupper med få deltagare har skapat trygga och personliga sammanhang, vilket deltagarna lyft som särskilt värdefullt.
- Löpande konsultationer via telefon och e-post har ökat tillgängligheten till stöd för anhöriga som inte haft möjlighet att delta i grupp.
- Det utåtriktade arbetet har lett till ökad kännedom om Källan hos skolor, psykiatri och socialtjänst, vilket resulterat i fler förfrågningar och stärkt inflöde till verksamheten.
- Samverkan med olika aktörer har bidragit till att anhöriga nåtts tidigare i sin process och fått stöd som kompletterar vård och myndighetsinsatser.

STÖDLINJEN

Britt-Inger Ljungberg Willing

Sammanfattning av aktiviteten

Förbundets nationella stödlinje har sedan den initierades 2020 finansierats av Folkhälsomyndigheten. Alla är välkomna att ringa. Stödlinjen har under 2025 haft öppet för inkommande samtal varje dag under året. Under vardagar har öppettiderna varit mellan 08.00-21.00 och under lördagar, söndagar och andra röda dagar mellan 12.00-17.00. Bemanningen består av psykiatrisjuksköterskor med lång och gedigen erfarenhet av psykosvård, anhöriga med betydande erfarenhet från både region och Socialtjänst samt av en person med egen erfarenhet av schizofreni, totalt åtta personer och den har finansierats med bidrag från Folkhälsomyndigheten. Personer som ringt stödlinjen är allt från människor med egen erfarenhet av schizofreni och liknande psykossjukdomar, deras anhöriga och andra närstående men även personal inom psykiatri, skolväsendet och andra offentliga verksamheter/inrättningar.

Resultat av aktiviteten

- Stödlinjen tog emot drygt 3 200 samtal under året och gav kvalificerat stöd till både personer med egen erfarenhet och anhöriga/närstående.
- Nationell informationsspridning om Stödlinjen till samtliga psykosmottagningar och psykosavdelningar samt till kommuner i begränsad omfattning.
- Stödlinjens erfarenheter och frågeställningar har integrerats i förbundets pågående arbete med en nationell handbok som planeras ges ut 2026.
- Verksamheten ger målgruppen konkret vägledning om vård, stöd och rätt instans, samt kunskap för att förebygga återinsjuknande och psykisk och fysisk ohälsa.
- Stödlinjen bidrar till ökad trygghet, minskat stigma och ofrivillig ensamhet samt förmedlar hopp genom samtal med personer med egen och anhörig erfarenhet.
- Genom dagliga kontakter ger Stödlinjen löpande underlag som bekräftar bristande följsamhet till Socialstyrelsens nationella riktlinjer i stora delar av landet, vilket stärker förbundets påverkans- och opinionsarbete.
- Stödlinjens verksamhet tydliggör Schizofreniförbundets roll som en aktiv, trovärdig och påverkande kraft för målgruppen och inom psykiatriområdet.
- Text till stödhandboken framtagen.

Juridisk rådgivning

Maria Nyström Agback

Sammanfattning av aktiviteten

Schizofreniförbundets medlemmar har möjlighet att konsultera en jurist via telefon och e-post. 1–2 timmar i veckan är avsatta för detta. Frågor och svar av allmänt intresse anonymiseras och tas upp i medlemstidningen Empati, så att alla medlemmar kan ta del av informationen.

Resultat av aktiviteten

- Under året har cirka 100 medlemmar haft kontakt med juristen. I de flesta fall rör det sig om 1-2 kontakttillfällen, men för ett mindre antal medlemmar har kontakten skett kontinuerligt under året i mån av tid.
- Frågor om sekretess inom vård och socialtjänst är ett av de vanligaste ämnena. Den vanligaste utmaningen handlar om hur personalen kan uppfylla sina skyldigheter mot patienten och samtidigt göra anhöriga delaktiga i vården på det sätt som lagen kräver. Regeringskansliet är uppmärksammat på frågan. En medlemsföreläsning om sekretess har genomförts i Stockholm.
- Merkostnadsersättning är en fråga som aktualiserats under året, och en digital föreläsning om detta har genomförts för medlemmar i Skåne. Högsta förvaltningsdomstolen har uppmärksammat att det finns oklarheter rörande merkostnadsersättning vid öppen rättspsykiatrisk vård, och kommer att meddela en vägledande dom i frågan.
- Boende, privatekonomi, fullmakter och möjligheter att hantera arv är exempel på andra återkommande frågor. I nästan alla kontakter framkommer ett behov av mer kontakt med kompetent personal, samtidigt som psykiatri och socialtjänst får allt mindre reella resurser. Den genomgående förskjutningen mot en allt restriktivare praxis i beslut från Försäkringskassan är tydlig även hos Schizofreniförbundets medlemmar.
- En digital föreläsning om de vanligaste juridiska frågorna från medlemmar har genomförts via projektet Prospect. Alla föreningar gavs möjlighet att bjuda in medlemmar till föreläsningen.

Vår Förbundspsykolog – samtalsstöd till medlemmar och kunskapsbidrag i tidningen Empati

Daniel Abrams

Sammanfattning av aktiviteten

Under 2025, med start 25 05 01, har uppdraget som förbundspsykolog i Schizofreniförbundet i första hand omfattat individuellt samtalsstöd till medlemmar som vänt sig till förbundet. Medlemmar har kunnat hänvisas till förbundspsykologen och erbjudits upp till tre kostnadsfria samtal per person. Samtalen har riktats till både personer med egen erfarenhet av psykossjukdom och till anhöriga, med fokus på psykologiskt stöd, orientering och förståelse. Utöver samtalsstödet har uppdraget även omfattat återkommande kunskapsbidrag i förbundets tidning Empati, där psykologiska artiklar publicerats i varje nummer under året med syfte att förmedla saklig kunskap och psykologiska perspektiv till tidningens läsare.

Resultat av aktiviteten

- Medlems- och brukarstöd: Under året genomfördes totalt åtta individuella samtal med medlemmar som hänvisats via Schizofreniförbundet. Samtalen erbjöds utan kostnad för medlemmen och finansierades av förbundet. Majoriteten av samtalen genomfördes med anhöriga, med fokus på förståelse, orientering och psykologiskt stöd i relation till psykossjukdom. Stöd med formulering av texter riktade till den regionala hälso- och sjukvården och andra myndigheter har också givits utöver samtalen.
- Tillgängligt professionellt stöd: Genom att erbjuda ett begränsat antal kostnadsfria samtal sänktes tröskeln för medlemmar att få kontakt med legitimerad psykolog, vilket bidrog till ökad tillgång till kvalificerat psykologiskt stöd inom ramen för medlemskapet.
- Kunskap och information: Psykologiska artiklar publicerades i varje nummer av Empati under året. Texterna hade ett folkbildande och förklarande syfte och behandlade psykologiska aspekter av psykossjukdom, anhörigskap och bemötande.

Informations- och påverkansarbete: Genom återkommande artiklar i Empati har psykologiska perspektiv förmedlats på ett tillgängligt sätt till medlemmar och andra läsare, vilket bidrog till ökad förståelse för psykossjukdom och dess konsekvenser.

5. Kommunikation och digital utveckling

Utveckling av Schizofreniförbundets digitala kommunikation

Simon Settergren

Sammanfattning av aktiviteten

Schizofreniförbundet har under de senaste åren utvecklat sin digitala kommunikation för att stärka närvaron i sociala medier och andra digitala kanaler. Arbetet har haft som syfte att förstärka befintlig kommunikation i traditionella format genom återanvändning av redan producerat material, såsom artiklar, intervjuer och podcasts. De digitala kanalerna fungerar som ett komplement till tidningen Empati och hemsidan och möjliggör en bredare, mer frekvent och målgruppsanpassad kommunikation. Genom ett samlat 360-perspektiv har innehållet utformats för att öka kunskapen om schizofreni, lyfta erfarenheter från personer med egen erfarenhet och anhöriga samt stärka förbundets varumärke genom ett enhetligt och kvalitetssäkrat uttryck

Resultat av aktiviteten

Ökad och mer regelbunden närvaro i digitala kanaler, med minst ett inlägg per vecka jämfört med tidigare ingen kontinuerlig publicering.

- Större spridning av kunskapsbaserat innehåll om schizofreni, forskning och levda erfarenheter, vilket bidrar till ökad kunskap och minskad stigmatisering.
- Kraftigt tillväxt på LinkedIn, från 156 följare år 2022 till 429 följare i juli 2025, motsvarande en total ökning på 175 %.
- Etablering av LinkedIn som ett nav för förbundets digitala kommunikation med spridning av nyheter, forskningsrön och innehåll från andra format.
- Fortsatt tillväxt och stabilt engagemang på Instagram, med cirka 550 följare och återkommande publiceringar i lättillgängliga format.
- Ett mer enhetligt och igenkännbart uttryck i alla kanaler, vilket har stärkt förtroendet för Schizofreniförbundet och ökat den emotionella närvaron hos målgruppen.
- Effektivare resursanvändning genom återanvändning av befintligt material, vilket möjliggjort ett sammanhållet budskap utan ökad produktionsbörda.
- Återinförande av insamlingsbrev som nu publiceras minst en gång per år och bidrar till ökad information, transparens och långsiktigt relationsbyggande med givare.
- Förberedelser för rörligt material och digital annonsering under 2025, vilket skapar förutsättningar för ökad kännedom om förbundets verksamhet och stärkta insamlingsmöjligheter.

Hemsidan

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

Schizofreniförbundets webbsida fungerar som navet i förbundets digitala kommunikation och används för att informera om verksamheten, sprida kunskap om schizofreni och andra psykosjukdomar samt bedriva opinionsbildning. Webbsidan kompletteras av förbundets närvaro i sociala medier, där kortare budskap leder vidare till fördjupande innehåll. Under 2025 har webbsidan använts för att sprida aktuell forskning, internationella nyheter, debattartiklar, medieinslag och information om pågående projekt samt för att synliggöra personliga berättelser och kreativa uttryck från personer med egen erfarenhet. Webbplatsen har även fortsatt att utvecklas som kanal för insamling och ökad tillgänglighet till förbundets tidning Empati.

Resultat av aktiviteten

- Förbättrad tillgänglighet till kunskap om schizofreni och psykosjukdomar för målgruppen, anhöriga och allmänheten.
- Ökad synlighet för förbundets opinionsbildande arbete genom spridning av debattartiklar, forskningsnyheter och politiska ställningstaganden.
- Stärkt möjlighet till engagemang och delaktighet genom publicering av enkäter och information om nya och pågående projekt.

- Ökad tillgänglighet till förbundets tidning Empati genom digital publicering via webbsidan.
- Synliggörande av personliga berättelser och kulturella uttryck, vilket bidrar till minskad stigmatisering och ökad förståelse för hur det är att leva med psykosjukdom.
- Förstärkt insamlingsarbete genom tydligare information om olika sätt att stödja förbundets verksamhet, inklusive gåvor och testamenten.

6. Nationellt påverkansarbete och opinionsbildning

Kampanjen Ett liv värt att leva!

Maria Werthén

Sammanfattning av aktiviteten

Kampanjen "Ett liv värt att leva!" startades av Schizofreniförbundet i slutet av 2022, strax efter att Socialstyrelsen publicerat sin utvärdering av hur regionerna följer de nationella riktlinjerna för vård och stöd vid schizofreni, och som visar att följsamheten är riktigt dålig. Kampanjen uppmanar och inspirerar medlemmar i förbundet att visa makthavare inom den psykiatriska vården, såväl psykiatrichefer som politiker, och förstås allmänheten, att man har uppmärksammat regionernas dåliga följsamhet till riktlinjerna. Kampanjen tar egentligen aldrig slut, och när något görs i dess anda så ska detta uppmärksammas, bl a genom att exponeras på Schizofreniförbundets hemsida. Under 2025 har en artikel om kampanjen, "Ett liv värt att leva! - Hur går det med Kampanjen?" publicerats i Schizofreniförbundets tidskrift Empati (nr 1 2025). Resultat och erfarenheter från kampanjen har presenterats vid två större möten, Schizofreniförbundets kongress 2025 (maj) och IFS-Skånes Medlemsdagar 2025 (18 okt). Kampanjsidan på Schizofreniförbundets hemsida hålls kontinuerligt uppdaterad.

Resultat av aktiviteten

Genom tidningsartiklar och presentationer vid möten får medlemmar i förbundet liksom andra deltagare information om kampanjens aktiviteter

Stoppa höjningen av högkostnadsskyddet – namninsamling, debattartikel och Medicinmarschen

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

Regeringen föreslog (och genomförde) under året en kraftig höjning av högkostnadsskyddet för läkemedel, vilket riskerar att slå hårt mot personer med schizofreni, andra med svåra psykiska sjukdomar och kroniska tillstånd. För att stoppa förslaget har en nationell namninsamling drivits med tiotusentals underskrifter; insamlingen kopplades till remissvaret den 17 februari 2025 och fortsätter för att hålla trycket uppe. Schizofreniförbundet har tillsammans med 26 andra organisationer publicerat debattartikeln "Stoppa höjningen av högkostnadsskyddet!" i Aftonbladet. Som en tydlig opinionsmarkering medarrangerade förbundet dessutom #Medicinmarschen i Stockholm den 15 mars 2025 (Slussen till Mynttorget), där flera hundra personer deltog för att försvara ett högkostnadsskydd som är en trygghet, inte en börda.

Resultat av aktiviteten

Aktiviteterna samlade namninsamling, gemensam debatt och fysisk mobilisering i en sammanhållen kampanj för att försvara högkostnadsskyddet. Genom bred samverkan och tydlig synlighet i både media och på gatorna stärktes trycket på regeringen och frågan lyftes som en jämlikhets- och livskvalitetsfråga för personer som är beroende av livslång medicinering.

- Kraftigt ökad synlighet för hur en höjning av högkostnadsskyddet kan göra livsviktig medicin oåtkomlig för människor med schizofreni och andra kroniska sjukdomar.

- Mobilisering genom namninsamling med tiotusentals underskrifter och fortsatt insamling efter remissinlämningen till sjukvårdsminister Acko Ankarberg Johansson den 17 februari 2025.
- Stärkt politiskt påverkansläge genom samordning mellan namninsamling och remissarbete, vilket visar brett folkligt stöd för att stoppa förslaget.
- Betydligt större räckvidd och legitimitet genom gemensam debattartikel i Aftonbladet tillsammans med 26 andra organisationer, <https://www.aftonbladet.se/debatt/a/wg5PkA/27-organisationer-stoppa-hojningen-av-hogkostnadsskyddet>
- Genomförd Medicinmarsch den 15 mars 2025 i Stockholm med flera hundra deltagare, vilket ökade medietrycket och skapade en tydlig offentlig markering inför regeringens kommande proposition.
- Schizofreniförbundets budskap fick starkt genomslag genom öppningstal som lyfte att schizofreni ofta debuterar tidigt, kräver livslång medicinering och att ekonomiska hinder riskerar återfall, ökad tvångsvård och förtida död.
- Fördjupad förståelse i opinionen för att högst kostnadsskyddet redan i dag är för högt för många inom målgruppen, som ofta lever på mycket små marginaler.
- Etablerad långsiktig plattform för fortsatt kampanj, samverkan och tryck på beslutsfattare: högst kostnadsskyddet ska inte försämrats utan vara en jämlik trygghet för alla.
- Öppet brev skickades till våra social- och sjukvårdsministrar, Regeringskansliet och riksdagens psykiatropolitiska utskott med titeln "Schizofreni och läkemedel: När ekonomin avgör liv och död", där Schizofreniförbundet tydliggjorde de allvarliga konsekvenserna av ett höjt högst kostnadsskydd för personer med schizofreni och andra svåra psykiska sjukdomar. Brevet lyfte forskningsresultat om att kontinuerlig antipsykotisk behandling minskar risken för återfall och förtida död samt påtalade att ekonomiska hinder för läkemedel riskerar att leda till återinsjuknande, ökade sjukhusinläggningar och ökad dödlighet.

Remissarbete och myndighetsyttranden – stärkt och utökat påverkansarbete 2025

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

Under 2025 intensifierade Schizofreniförbundet sitt remissarbete och besvarade fler remisser än tidigare år. Remissvaren användes som ett strategiskt verktyg för att påverka nationella beslut och riktlinjer som rör vård, stöd, rättigheter och läkemedel för personer med schizofreni och liknande psykossjukdomar. Förbundet lämnade yttranden till både Regeringskansliet och Socialstyrelsen, med tydligt fokus på jämlik vård, långsiktiga trygghetsstrukturer, patientsäkerhet samt säker tillgång till livsnödvändiga läkemedel. Bland årets remisser ingick synpunkter på Vårdansvarskommitténs betänkande om ansvar för hälso- och sjukvården, Socialstyrelsens lägesrapport om personligt ombud, förslag om hantering av läkemedelsbrist samt nya föreskrifter om säkerhet vid psykiatrisk tvångsvård och rättspsykiatrisk vård.

Resultat av aktiviteten

Genom att öka antalet remissvar under 2025 stärkte Schizofreniförbundet sin roll som nationell röst för personer med schizofreni och deras anhöriga och ökade möjligheten att påverka centrala systemfrågor i ett tidigt skede.

- Antalet besvarade remisser ökade under 2025, vilket innebar ett mer aktivt och synligt påverkansarbete gentemot statliga myndigheter och regering.
- Lämnade remissvar på Vårdansvarskommitténs betänkande (SOU 2025:62), där förbundet ställde sig bakom flera av kommitténs slutsatser men betonade att jämlik vård kräver tydligare nationell styrning, långsiktiga prioriteringar av sårbara grupper och bättre efterlevnad av riktlinjer – oavsett huvudmannaskap.
- Besvarade Socialstyrelsens lägesrapport om personligt ombud (PO) och lyfte PO som en livsavgörande trygghetsstruktur för målgruppen. Förbundet pekade på systembrister som otillgängliga myndigheter, krockande regelverk och ojämlig tillgång mellan kommuner samt krävde långsiktigt statligt ansvar och nationell modell för bristrapportering.
- Lämnade yttrande om utredningen Säkerställ tillgången till läkemedel förordnande och utlämnande i bristsituationer och tydliggjorde att antipsykotiska läkemedel är livsnödvändiga. Förbundet varnade för att vaga prioriteringskriterier riskerar att missgynna psykisk sjukdom

vid brist, och krävde snabba, rättssäkra dispensvägar samt att även somatiska läkemedel för samsjuklighet säkras för målgruppen.

- Besvarade Socialstyrelsens förslag om säkerhet vid tvångsvård och rättspsykiatrisk vård och ställde sig i huvudsak bakom moderniseringarna. Förbundet betonade att hög vårdkvalitet, personcentrering och kompetensutveckling är avgörande för trygghet och säkerhet, samt lyfte risker med fortsatt neddragning av allmänpsykiatriska vårdplatser.
- Remissarbetet har som helhet givit förbundet en starkare, mer sammanhållen policyprofil i frågor om jämlik vård, rättssäkerhet, läkemedelstillgång och långsiktigt stöd för de svårast sjuka, med konkret påverkan på nationella processer under året.

Debattartikel i juni 2025: "Viktig samhällsservice måste vara tillgänglig för alla"

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

I juni 2025 publicerade Schizofreniförbundet tillsammans med Attention, RSMH och YPOS en gemensam debattartikel med rubriken "Viktig samhällsservice måste vara tillgänglig för alla", som även publicerades i Uppsala Nya Tidning. Artikelns titel tog avstamp i den nya tillgänglighetslagen som trädde i kraft i slutet av juni och betonade att både myndigheter och vårdgivare måste säkerställa att produkter, tjänster och kundkontakt fungerar för alla – inklusive personer med psykisk funktionsnedsättning. Debattartikeln lyfte att bristande tillgänglighet, digitalisering utan alternativ, krockar mellan myndighetsbedömningar, svårigheter att söka försörjningsstöd och resursbrist med långa handläggningstider slår särskilt hårt mot personer med svår psykisk sjukdom. Texten synliggjorde Personligt Ombud (PO) som en avgörande samhällsservice, både som stöd i kontakter med vård och myndigheter och som bärare av kunskap om systemfel. Artikelns krav var ett aktivt tillgänglighetsarbete och att de nya lagkraven måste bli ett startskott för att rätta till strukturella brister i välfärdssystemen.

Resultat av aktiviteten

Genom publiceringen i regional dagspress satte Schizofreniförbundet anhörig- och patientperspektivet i centrum av en aktuell reformdiskussion och tydliggjorde tillgänglighet som en jämlikhets- och rättighetsfråga för personer med psykisk sjukdom

- Förbundet bidrog till bred offentlig uppmärksamhet kring att tillgänglighetslagen måste tillämpas fullt ut även inom psykiatri, socialtjänst och myndighetskontakter.
- Debattartikeln stärkte argumentationen för Personligt Ombud som livsviktig stödinsats för personer med psykisk funktionsnedsättning och synliggjorde ombudens roll i att identifiera systemfel.
- Lyfte konkreta exempel på hur vårdens digitalisering utan fysiska alternativ skapar exkludering och sämre patientsäkerhet för målgruppen.
- Klargjorde att bristande samordning mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen kan leda till att människor hamnar utan ersättning, vilket stärkte behovet av reformer för rättssäkerhet och samverkan.
- Synliggjorde att krångliga ansökningsprocesser (t.ex. försörjningsstöd) och långa handläggningstider förstärker ojämlikhet och skapar fördjupad utsatthet för personer med svår psykisk sjukdom.
- Gav förbundet ett aktuellt opinionsunderlag som knöt ihop tillgänglighet, PO-verksamhet och jämlik vård i en gemensam politisk kravbild inför fortsatt remiss- och påverkansarbete

Vem lyssnar på psykiatrins personal och patienter? – debatt och påverkan kring omorganisationen i Region Värmlands psykiatriska öppenvård

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

Under våren 2025 genomförde Region Värmland en omorganisation av den psykiatriska öppenvården som mötte stark kritik från personal, patienter och anhöriga. Schizofreniförbundet reagerade med stor oro på att beslut fattades toppstyrt och i strid med nationella riktlinjer, bland annat genom planerad

avveckling av specialistmottagningar för psykos och bipolär sjukdom i Karlstad. Tillsammans med ST-läkaren Fredrik Rosenqvist och Carl-Axel Elmén (Riksförbundet Balans) publicerade förbundet den 27 februari 2025 en debattartikel i Nya Wermlandstidningen med krav på att stoppa omorganisationen tills en verklighetsförankrad plan och dialog fanns. Debattartikeln följdes av omfattande uppmärksamhet i lokal och nationell media som belyste riskerna för patientsäkerhet, arbetsmiljö och kontinuitet i vården, samt behovet av att lyssna på profession och brukare.

Resultat av aktiviteten

Genom debattartikeln och den efterföljande mediebevakningen satte Schizofreniförbundet ett tydligt ljus på hur omorganisationen riskerade att drabba de svårast sjuka, samtidigt som personalens varningssignaler ignorerades. Kampanjen bidrog till att frågan blev en regional och nationell angelägenhet.

- Skapade ett brett offentligt genomslag för kritiken mot omorganisationen genom debattartikeln i NWT den 27 februari 2025, där personalens oro och patientrisker tydliggjordes.
- Synliggjorde att avvecklingen av psykos- och bipolärmottagningar stred mot nationella riktlinjer om särskilda uppdrag för de svårast sjuka, vilket stärkte argumenten för evidensbaserad vård.
- Bidrog till att Region Värmland senare sköt upp den planerade tidpunkten för omorganisationen (ursprungligen 17 mars 2025), vilket gav ökat utrymme för fortsatt granskning och dialog.
- Ledde till en rad uppföljningar i lokal och nationell media (artiklar, tv-inslag och radioreportage) som fördjupade diskussionen om patientsäkerhet, arbetsmiljö och ledarskap i psykiatri.
- Förstärkte personalens och patienternas röster genom att Schizofreniförbundet agerade medtydlig avsändare och samverkade med profession och patientföreningar.
- Bidrog till ett intensifierat samtal inom regionen om konsekvenserna av toppstyrda omorganisationer och behovet av verklighetsförankrade vårdmodeller för psykosjukdomar.
- lakartidningen.se

Den samlade uppmärksamheten sammanföll med att flera personer i ledande positioner senare lämnade sina uppdrag och att regionen initierade en ny start för psykiatri, vilket markerade att kritiken fick reell organisatorisk betydelse.

Psykiatri i reträtt – vårdpersonal vädjade, civilsamhället varnade

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

Efter en granskning i Östergötlands Correspondenten den 28 juni 2025, där 18 anställda i psykiatri i Linköping trädde fram och vittnade om nedskärningar, anställningsstopp och akut personalbrist, reagerade Schizofreniförbundet kraftfullt i debatten. I rapporteringen framkom att patienter i psykisk kris inte längre fick nödvändigt samtalsstöd inom vården utan hänvisades till kommunväxel, Sjukhuskyrkan och frivilligorganisationer, vilket väckte stark oro för patientsäkerhet och självmordsprevention. Schizofreniförbundet betonade att civilsamhället kunde vara ett viktigt komplement, men aldrig fick bli ersättning för en fungerande specialistpsykiatri, och beskrev utvecklingen som en nedmontering av vårdens kärnuppdrag. Vittnesmålen och den efterföljande reaktionen bidrog till att synliggöra situationens allvar och krävde politiskt ansvarstagande.

Resultat av aktiviteten

Genom att tydligt ta ställning i direkt anslutning till granskningen och lyfta konsekvenserna för patienter, anhöriga och personal skärptes trycket på regionens beslutsfattare att agera för en patientsäker psykiatrisk vård

- Förstärkte genomslaget av Correns granskning genom att Schizofreniförbundet offentligt bekräftade att situationen i Linköpingspsykiatri var en patientsäkerhets- och självmordspreventionsfråga.

- Synliggjorde hur nedskärningar och personalbrist ledde till att patienter i akut psykisk kris hänvisades bort från vården, vilket tydliggjorde att psykiatrin inte längre kunde bära sitt grunduppdrag.
- Klargjorde civilsamhällets roll som komplement, inte ersättning och motverkade en politisk normalisering av att frivilligorganisationer skulle täcka vårdens strukturella luckor.
- Skapade ökad förståelse för att "effektivisering" i praktiken innebar nedmontering av öppenvård, kontinuitet och tidiga insatser för de mest utsatta patienterna.
- Bidrog till ett bredare samtal om regionens ansvar för arbetsmiljö och vårdkvalitet i psykiatrin, med fokus på långsiktig bemanning och resurser.
- Stärkte Schizofreniförbundets position som tydlig röst för patienter och anhöriga i en akut vårdkris, samt gav underlag för fortsatt nationell opinionsbildning om psykiatris reträtt.

7. Samverkan, representation och civilsamhälle

Samverkan med Vuxenskolan

Lars Larsson

Sammanfattning av aktiviteten

Med Studieförbundet Vuxenskolan (SVS) har Schizofreniförbundet och lokalföreningarna ett mångårigt samarbete. Vi önskar båda ett fortsatt och fördjupat samarbete. Ett av SVS fokusområden är "Funktionsrätt", men även inom fokusområdet "Föreningslivet" har vi beröringspunkter. Studieförbundet ger oss stöd med utbildning- och kompetensutveckling, kursadministration och fungerar som en kanal för vårt intressepolitiska arbete.

Vi möter samma utmaningar som idéburna verksamheter erfar, med minskade resurser för folkbildning och minskat intresse för föreningslivet. Och ser möjligheter för framtida samverkan för att möta dessa utmaningar. Samarbetet sker både på förbunds nivå och på lokal nivå.

Resultat av aktiviteten

- Möten med Studieförbundet vuxenskolans verksamhetsutvecklare och IFS Stockholms län där vi etablerade kontakter mellan förbunden, inledde planering av samverkan på förbunds nivå och koordinering av samverkan på lokal nivå, identifierade framtida utvecklingsbehov och möjligheter.
- Deltagit i heldagsworkshop arrangerat av SVS Funktionsrätt med ett 15 tal andra funktionsrättsorganisationer med fokus på verksamhetsutveckling av ideella föreningar.
- För att kartlägga vårt engagemang har enkät skickats ut till Schizofreniförbundets lokalföreningar som visade på många pågående samverkansaktiviteter. Den långa historiken av samverkan från 10 lokalföreningar där aktiviteterna är och har varit studiecirkel, Prospect ledarutbildningar, skrivarkonferens, kursadministration, framtagande av kursmaterial, arrangerande av tema- och konferensdagar, samverkan i föreningsnätverk.
- Genom aktiviteterna har vi etablerat en plattform för vidare verksamhetsutveckling för framtiden.

Deltagande i Regeringens utökade Patientråd

Lars Larsson och Maria Skott

Sammanfattning av aktiviteten

Regeringens Patientråd är ett forum för dialog mellan regeringen, genom Socialdepartementet, och civilsamhällesorganisationer som företräder patienters och närståendes intressen. Rådet sammanträder på Regeringskansliet två gånger per år, och Schizofreniförbundet kallas till varje möte. Under verksamhetsperioden deltog Schizofreniförbundet i två möten inom ramen för Regeringens utökade Patientråd, den 11 juni 2025 och den 18 december 2025. Vid mötena behandlades centrala frågor om hälso- och sjukvårdens organisering och ansvar, kompetensförsörjning, vårdgaranti och kontinuitet i vården, patientlagens tillämpning samt rehabilitering och habilitering. Därutöver

diskuterades frågor om kvinnors hälsa samt den fortsatta utvecklingen av digital infrastruktur och användning av hälsodata inom vården. Sammantaget gav mötena möjlighet till dialog med regeringen och andra patient- och brukarorganisationer om övergripande utmaningar och utvecklingsbehov inom hälso- och sjukvården. Schizofreniförbundet har etablerat en kontinuerlig och långsiktig representation i forumet och kommer att fortsätta kallas till kommande möten, inklusive nästa planerade möte i maj/juni 2026.

Resultat av aktiviteten

Deltagandet i Regeringens utökade Patientråd har gett Schizofreniförbundet möjlighet att:

- bidra med erfarenhetsbaserad kunskap i övergripande frågor om hälso- och sjukvårdens organisering, ansvar och utveckling,
- föra fram perspektiv kring brister i jämlik tillgång till vård, rehabilitering och habilitering, inklusive utmaningar för personer med ovanliga diagnoser och svagt etablerade värdkedjor,
- lyfta frågor om patientlagens tillämpning och behovet av bättre strukturer för implementering, information och uppföljning,
- delta i dialog om kompetensförsörjning, vårdgaranti och kontinuitet i den specialiserade vården,
- bidra till diskussioner om kvinnors hälsa och hur både könsspecifika och könsövergripande tillstånd kan drabba kvinnor särskilt,
- följa och ge inspel till den fortsatta utvecklingen av digital infrastruktur och användning av hälsodata inom hälso- och sjukvården,
- stärka Schizofreniförbundets synlighet och roll som samtalspart gentemot regeringen,
- utbyta erfarenheter och bygga allianser med andra patient-, brukar- och anhörigorganisationer

Medverkan vid personliga ombuds konferens, 14-15 maj 2025

Lars-Erik Palm

Sammanfattning av aktiviteten

I maj höll personliga ombud (PO) från hela landet en konferens. Personliga ombud arbetar för personer med psykisk funktionsnedsättning. Uppdraget innebär att tillsammans med klienten identifiera behov, samordna insatser och stödja i myndighetskontakter. Det är i första hand kommunerna som ansvarar för PO-verksamheten, men ibland läggs den ut på andra utförare. Till exempel driver lokala IFS-föreningar, tillsammans med RSMH, PO-verksamhet i Skåne och stiftelsen Parasoll norr om Stockholm. Konferensen beaktade aktuella förändringar – exempelvis digitalisering, nya riktlinjer i psykiatrin, en ny socialtjänstlag samt förslag om att PO-stöd ska bli biståndsbedömt. Ett panelsamtal belyste dessa frågor med medverkan från bl a föreningen Attention, Socialstyrelsen samt Lars-Erik Palm, vice ordförande i IFS Stockholms län. Att öka förståelsen för PO ute i kommunerna lyftes som en nödvändig åtgärd. Panelen menade att till exempel anhörigföreningar kan sprida kunskap om PO:s roll och möjligheter.

Resultat av aktiviteten

Deltagandet från Schizofreniförbundet visade att vi är engagerade i PO-verksamheten, att vi har kunskaper om dessa frågor och att vi agerar till stöd för verksamheten. Här nådde vi ut till PO från hela landet och företrädare för andra aktörer på området.

Samarbete med andra patientorganisationer

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

Under perioden har Schizofreniförbundet bedrivit ett aktivt och brett samarbete med andra patient- och brukarorganisationer i syfte att stärka gemensam opinionsbildning, öka synlighet i media och utveckla samverkan som gagnar personer med schizofreni och andra psykiska funktionsnedsättningar samt deras anhöriga. Ett etablerat samarbete har förts med Riksförbundet Balans, där gemensamma insatser genomförts kring psykiatrins utveckling i Region Värmland. Samarbetet har bland annat omfattat gemensamma artiklar och samordnad medverkan i media samt samarbete kring

medlemsvärning. Schizofreniförbundet har även haft ett fortsatt nära samarbete med Attention och RSMH, vilket bland annat resulterade i en gemensam debattartikel om tillgänglighet och samhällsservice, publicerad i Uppsala Nya Tidning i juni 2025. Under perioden har förbundet dessutom initierat ett nytt samarbete med organisationen SANE. Inom ramen för detta samarbete är Schizofreniförbundet medsökande i ett projekt som beviljats medel från Allmänna arvsfonden. Projektet syftar till att utveckla informationsmaterial som på ett tryggt och begripligt sätt beskriver psykotiska symtom, såsom hallucinationer, vanföreställningar och förvirringstillstånd – riktat till barn och föräldrar. Schizofreniförbundet medverkar i projektets genomförande genom deltagande i referensgrupp, kvalitetssäkring av material samt genom erfarenhetsbaserade inspel. Schizofreniförbundet har även bidragit genom att dela med sig av sin bok som inspirationskälla i framtagandet av barnanpassat material.

Resultat av aktiviteten

- Samarbetet med andra patientorganisationer har stärkt Schizofreniförbundets genomslag i opinionsbildning och media genom gemensamma artiklar och samordnade budskap, särskilt i regional kontext.
- Samverkan med Riksförbundet Balans har bidragit till ökad uppmärksamhet kring psykiatrifrågor i Region Värmland (tidningar, SVT och SR) samt skapat synergier i medlemsvärningsarbete.
- Det fortsatta samarbetet med Attention och RSMH har resulterat i gemensam debattartikel i regional dagspress (Uppsala Nya tidning), vilket ökade synligheten för frågor om tillgänglighet och psykisk funktionsnedsättning.
- Det nyinitierade samarbetet med SANE har lett till deltagande i ett arvsfondsfinansierat projekt med fokus på trygg och åldersanpassad information om psykos, där Schizofreniförbundets erfarenhetskunskap integrerats från start.
- Genom medverkan av personer med egen erfarenhet av psykos i referensgrupp samt styrelsens kvalitetssäkring har projektet förankrats i målgruppens faktiska behov.
- Projektet bidrar till minskad rädsla och stigma kring psykos samt till ökad förståelse hos barn, unga, föräldrar, syskon, skolpersonal och andra viktiga vuxna, genom material som gör psykotiska upplevelser mer begripliga och mindre skrämmande.

Schizofreniförbundet i Nationellt organ för dialog och samråd (NOD)

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

Schizofreniförbundet har under 2024-2025 engagerat sig i Nationellt organ för dialog och samråd mellan regeringen och det civila samhället (NOD). NOD är en nationell samverkansstruktur för dialog och samråd mellan civilsamhällesorganisationer, myndigheter och departement, med syftet att stärka dialogen och öka inflytandet för idéburna aktörer i samhällsutvecklingen. Vid NOD:s årliga möte för civilsamhällesparten har nya representanter valts in i både styrgruppen och i Partsgemensamt forum (PGF), där Schizofreniförbundet nu är invalt som representant för civilsamhället tillsammans med andra nationella organisationer. Schizofreniförbundet ska därmed delta i dialoger och samråd på nationell nivå kring civilsamhällets villkor, verksamhetsförutsättningar och gemensamma prioriteringar gentemot regering och myndigheter. Inslaget i styrgruppen och PGF innebär ett formellt mandat att föra fram förbundets perspektiv i övergripande civilsamhällsfrågor, inklusive frågor kopplade till funktionsnedsättning, psykiatri och demokratiskt

Resultat av aktiviteten

Schizofreniförbundets medlemskap i NOD:s styrgrupp och Partsgemensamt forum medför att förbundet nu systematiskt kan bidra till den nationella dialogen mellan civilsamhället och offentliga aktörer.

Genom denna representation ges möjlighet att:

- påverka prioriteringar och dialoger som rör civilsamhällets roll, organisatoriska villkor och samhällsfrågor som berör personer med psykisk funktionsnedsättning,
- bidra med erfarenhetsbaserad kunskap till samtal om civilsamhällets finansiering, samverkan med offentlig sektor och förutsättningar för idéburen verksamhet, och

- etablera långsiktiga kontaktytor till regeringsnivå och myndigheter för ökad förståelse för målgruppens behov.

Deltagandet i NOD:s processer, inklusive i Partsgemensamt forum, stärker Schizofreniförbundets möjligheter att framföra och förankra sina ståndpunkter om funktionsrätt, psykiatrisk vård, digital tillgänglighet, delaktighet och andra centrala samhällsfrågor i bredare civilsamhällesdialoger och beslutsunderlag på nationell nivå. Detta positionerar förbundet som en aktiv och inflytelserik aktör i civilsamhällets övergripande struktur för dialog och samråd.

Funktionsrätt i Sveriges ordförandemöten

Margaretha Herthelius

Sammanfattning

Schizofreniförbundet fanns under 2025 representerat vid Funktionsrätt i Sveriges ordförandemöten.

Resultat av aktiviteten

Margaretha Herthelius deltog som förbundets representant vid i stort sett samtliga möten.

- Mötena genomfördes både fysiskt (IRL) och digitalt under året.
- Funktionsrätt Sverige fortsatte driva frågor om förbättrad tillgänglighet och ökad delaktighet för målgrupperna gentemot SKR och regeringen.
- För förbunden inom psykisk sjukdom/psykisk ohälsa var det särskilt viktigt att lyfta att tillgänglighet och delaktighet inte bara ska handla om fysiska funktionsnedsättningar.
- Det var fortsatt prioriterat att kräva förändringar i statliga bidragssystem, eftersom dessa idag främst gynnar stora och välkända funktionshindergrupper med många medlemmar och bred geografisk spridning.

Nationell Samverkan För Psykisk Hälsas (NSPH:s) styrelse.

Margaretha Herthelius

Sammanfattning av aktiviteten

Schizofreniförbundet fanns under 2025 representerat i Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa (NSPH:s) styrelse.

Resultat av aktiviteten

Margaretha Herthelius deltog som förbundets representant vid i stort sett samtliga styrelsemöten samt seminarier och remissmöten.

- Mötena genomfördes både fysiskt (IRL) och digitalt under året.
- NSPH gick under året samman med Riksförbundet Hjärnkoll och bildade gemensam styrelse samt gemensamt kansli.
- En stor del av styrelsens arbete under året handlade om suicidprevention och ungas försämrade psykiska hälsa.
- Det var fortsatt viktigt att lyfta och kräva förändringar i statliga bidragssystem, eftersom de i dag främst gynnar stora, välkända handikappgrupper med många medlemmar och bred spridning i landet.
- För många av NSPH:s medlemsförbund, inklusive flera av våra grupper, är medlemsantalet relativt lågt och spridningen över landet ojämn (med några undantag), vilket gör nuvarande bidragssystem särskilt problematiskt.

Schizofreniförbundet i patientrådet till NT-rådet – stärkt patientinflytande i ordnat införande av läkemedel

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

Schizofreniförbundet har, genom en representant invald av Funktionsrätt Sverige, fortsatt att medverka i patientrådet till NT-rådet (Rådet för nya terapier). Patientrådet är en del av den nationella modellen för ordnat införande av läkemedel och syftar till att säkerställa att patient- och anhörigperspektiv integreras när nya läkemedel bedöms, prioriteras och införs i hälso- och sjukvården. NT-rådet är ett nationellt samverkansorgan inom regionerna som ger rekommendationer om användning av nya läkemedel och terapier, med fokus på effekt, kostnadseffektivitet och jämlik tillgång i hela landet. Rådets rekommendationer har stor betydelse för vilka behandlingar som blir tillgängliga i svensk hälso- och sjukvård.

Genom deltagandet i patientrådet har Schizofreniförbundet tillfört patient- och anhörigperspektiv från personer som lever med schizofreni och liknande psykosjukdomar, där läkemedelsbehandling ofta är livslång, komplex och avgörande för överlevnad, funktion och livskvalitet. Förbundet har särskilt lyft frågor om tillgång till nya behandlingar, konsekvenser av fördröjt införande, biverkningshantering samt behovet av att bedömningar även beaktar långsiktiga samhälls- och individvinster.

Resultat av aktiviteten

Närvaron i patientrådet har varit strategiskt viktig för att säkerställa att personer med svår psykisk sjukdom inte osynliggörs i nationella prioriteringsprocesser och att deras behov vägs in på jämbördiga villkor med somatisk sjukdom.

Genom representation i patientrådet till NT-rådet har Schizofreniförbundet uppnått flera viktiga resultat:

- Säkrat att patient- och anhörigperspektivet vid schizofreni och liknande psykosjukdom finns representerat i nationella diskussioner om ordnat införande av nya läkemedel.
- Bidragit med erfarenhetsbaserad kunskap om hur läkemedelsbeslut påverkar vardagsfunktion, återhämtningsmöjligheter, följsamhet och risk för återfall, tvångsvård och förtida död.
- Synliggjort att antipsykotiska läkemedel ofta är livsnödvändiga och att begränsad eller fördröjd tillgång får särskilt allvarliga konsekvenser för en redan socioekonomiskt utsatt patientgrupp.
- Förbundet har särskilt uppmärksammat att injektionsläkemedel ska hanteras som rekvisitionsläkemedel och därmed bekostas av regionerna, men att detta inte tillämpas enhetligt i alla regioner, vilket skapar ojämlik vård och risk för avbrott i behandling som kan leda till psykosgenombrott.
- Stärkt förståelsen för att jämlik tillgång till nya terapier inom psykiatri är en patientsäkerhets- och rättvisefråga, inte enbart en budgetfråga.
- Bidragit till ökad legitimitet för patientmedverkan i NT-rådets processer genom att visa hur strukturerad erfarenhetskunskap kan komplettera hälsoekonomiska och kliniska underlag.
- Positionerat Schizofreniförbundet som en seriös och konstruktiv nationell samtalspartner i frågor som rör läkemedel, prioriteringar och jämlik vård för personer med svår psykisk sjukdom.
- Närvaron i patientrådet har därmed stärkt förbundets långsiktiga påverkansarbete för att nya och bättre behandlingar ska nå personer med schizofreni i rätt tid, på lika villkor i hela landet och med patientens livssituation i centrum.

Ny rapport från Akavia: "Tillgång eller till besvär" – om arbetslivet för akademiker med funktionsnedsättning

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

Akavia publicerade 2025 rapporten "Tillgång eller till besvär" om arbetslivet för akademiker med funktionsnedsättning. Rapporten visade att akademiker med funktionsnedsättning var arbetslösa i ungefär dubbelt så hög utsträckning som andra akademiker, att endast omkring var tredje upplevde

att de fick stöd av sin arbetsgivare, samt att en betydande andel hade erfarenhet av diskriminering i arbetslivet. Schizofreniförbundet var aktivt involverat i arbetet kring rapporten och välkomnade att den tydliggjorde hur strukturella hinder, bristande anpassningar och stigma fortsatt begränsade möjligheten att arbeta på lika villkor. För personer med schizofreni och andra psykiska funktionsnedsättningar betonade förbundet särskilt de "osynliga" barriärerna i arbetslivet, exempelvis varierande hälsa över tid, otillräcklig förståelse och svårigheter att få rätt stöd och anpassning.

Resultat av aktiviteten

Genom att bidra till och uppmärksamma rapporten stärkte Schizofreniförbundet det kunskapsbaserade påverkansarbetet för en arbetsmarknad där anpassning, inkludering och rättigheter gäller alla, även vid psykisk funktionsnedsättning.

- Bidrog till att viktiga fakta om funktionsnedsättning och akademiskt arbetsliv synliggjordes i en nationell rapport från Akavia.
- Stärkte förståelsen för att arbetslöshet och utsatthet i denna grupp främst berodde på strukturer och attityder, inte bristande kompetens.
- Gav Schizofreniförbundet ett aktuellt och trovärdigt underlag för fortsatt opinionsbildning om stigma, diskriminering och behov av arbetsplatsanpassningar för personer med schizofreni.
- Underströk arbetsgivares ansvar för stöd och anpassningar samt behovet av ett skarpt arbete mot diskriminering – vilket tydliggjorde konkreta reformspår.
- Bidrog till en bredare samhällsdiskussion om funktionsrätt i arbetslivet och vikten av att kompetens får gå före fördomar.

8. Internationellt arbete och EU-samverkan

Schizofreniförbundet i Silver Ribbon – globalt samarbete mot stigma

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

Schizofreniförbundet var medlem i den internationella rörelsen Silver Ribbon och deltog därmed i ett globalt samarbete för att minska stigma kring psykisk sjukdom och andra hjärnrelaterade tillstånd. Genom medlemskapet bidrog förbundet med kunskap och erfarenhet i det internationella arbetet, bland annat via representation i Silver Ribbons advisory panel. Silver Ribbon-kampanjen fungerade som en gemensam symbol och plattform för hopp, förståelse och förändring, med målet att öka medvetenhet och stöd samt motverka fördomar om psykisk ohälsa.

Resultat av aktiviteten

- Engagemanget i Silver Ribbon stärkte förbundets internationella antistigmaarbete och gjorde det möjligt att dela svenska erfarenheter i en bred global kontext
- Förbundet ingick i ett internationellt nätverk som aktivt arbetade för att minska stigma kring psykisk sjukdom och stärka förståelsen för personer med psykos och schizofreni.
- Medlemskapet gav en plattform för kunskapsutbyte och gemensamma budskap tillsammans med organisationer från flera länder, vilket breddade förbundets räckvidd.
- International Bipolar Foundation
- Förbundets representation i advisory panelen bidrog till att patient- och anhängarperspektiv fick genomslag i det globala arbetet mot stigma.
- Silver Ribbon-samarbetet ökade legitimiteten för förbundets antistigmaarbete i Sverige genom koppling till en etablerad internationell symbol och rörelse.
- North Mississippi State Hospital
- Engagemanget stödde fortsatt opinionsbildning för att psykisk sjukdom skulle bemötas med kunskap, empati och jämlik vård, snarare än rädsla och fördomar.

EUFAMI General Meeting i Stockholm – europeiskt anhörigfokus och bokrelease

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

Schizofreniförbundet arrangerade tillsammans med EUFAMI EUFAMIs General Meeting i Stockholm, där 48 deltagare från 26 europeiska länder samlades under två dagar för att stärka anhörigperspektivet och utbyta erfarenheter kring psykisk ohälsa. EUFAMI är en demokratisk, ideell organisation registrerad i Belgien, grundad 1992, och representerar cirka 25 miljoner familjer i Europa genom 39 medlemsorganisationer i 26 länder. Under mötet höll Schizofreniförbundets erfarenhetsgrupp starka föredrag om anhörigas och patienters situation. För att främja gemenskap genomfördes även en båttur i Stockholms skärgård med midsommartema och gemensam middag. I anslutning till mötet arrangerades dessutom en bokrelease för den engelska barnboken "When the Brain Gets Sick", vars tryckning finansierades av EUFAMI. Under mötet valdes Åsa Konradsson Geuken in som President för EUFAMI, där hon suttit i styrelse sedan 2021 och varit kassör sedan dess, vilket gav kontinuitet och erfarenhetsbaserat ledarskap när hon tog över presidentskapet. Valet markerade ett stärkt svenskt inflytande i det europeiska arbetet för stöd, rättigheter och förbättrad vård för familjer som lever nära psykisk sjukdom. Schizofreniförbundets arbete i EUFAMI har pågått under hela 2025.

Resultat av aktiviteten

General Meeting gav en stark europeisk samlingspunkt för anhörigfrågor och stärkte banden mellan medlemsorganisationerna, samtidigt som Schizofreniförbundet fick en tydlig roll som värd och kunskapsbärare i EUFAMIs nätverk.

- Samlade 48 deltagare från hela Europa i Stockholm och stärkte EUFAMIs gemensamma arbete för anhörigas rättigheter och stöd, med Schizofreniförbundet som värdorganisation.
- Fördjupade kunskapsutbyte mellan 39 medlemsorganisationer i 26 länder och synliggjorde att EUFAMI representerade cirka 25 miljoner familjer i Europa.
- Gav stort genomslag för erfarenhetskunskap genom att Schizofreniförbundets erfarenhetsgrupp höll uppskattade föredrag som stärkte patient- och anhörigperspektivet i det europeiska samtalet.
- Byggde gemenskap och nätverk genom sociala inslag som skärgårdsbåtutflykt och midsommarmiddag, vilket fördjupade samarbeten i en informell miljö.
- Genomförde en internationell bokrelease för When the Brain Gets Sick, där EUFAMIs finansiering av tryckningen tydliggjorde deras stöd till barn- och familjeriktade stigmareducerande insatser.
- Valet av Åsa Konradsson Geuken som EUFAMI-president, efter flera år i styrelsen och som kassör, gav Schizofreniförbundet en starkare strategisk röst i det europeiska anhörigarbetet och skapade nya möjligheter för påverkan och samverkan över nationsgränserna.

EUFAMI – styrelsearbete, internationellt engagemang och forskningssamverkan

Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

Under 2025 har ett kontinuerligt och strategiskt arbete bedrivits inom EUFAMI genom styrelseuppdrag på europeisk nivå. Åsa Konradsson Geuken har representerat EUFAMI som styrelseledamot och kassör sedan 2021 och tillträdde rollen som president i samband med EUFAMIs General Meeting i Stockholm i juni 2025. Arbetet har omfattat både strategiskt ledarskap och deltagande i organisationens långsiktiga utvecklingsarbete. Engagemanget har haft som mål att stärka patient- och anhörigperspektivet i europeiskt policyarbete och forskning inom schizofreniområdet, samt att bidra med svenska erfarenheter i ett internationellt sammanhang. Uppdraget har innefattat såväl organisatoriskt ansvar som kunskaps- och forskningsnära arbete, inklusive aktiv medverkan i EUFAMIs projekt LUCIA, som fokuserar på kognitiva nedsättningar vid schizofreni. Arbetet har bedrivits i nära samverkan med andra europeiska aktörer och har bidragit till ökad synlighet för svenska perspektiv inom EUFAMI:s strukturer och aktiviteter.

Resultat av aktiviteten

Det genomförda arbetet har lett till flera konkreta och mätbara resultat på europeisk nivå:

- EUFAMIs årsrapport 2024 lyfte fram svenska insatser som ett exempel på aktivt och betydelsefullt engagemang inom organisationen, vilket stärkte Sveriges position i det europeiska nätverket.
- Det långsiktiga engagemanget bidrog till att EUFAMIs General Meeting förlades till Stockholm, vilket ökade Sveriges synlighet och möjliggjorde bredare samverkan mellan medlemsorganisationer, forskare och beslutsfattare.
- Aktiv medverkan i LUCIA-projektet resulterade i sammanställda forskningsresultat med tydlig patient- och anhängarförankring. Projektets arbete har lett till en vetenskapligt manuskript som submitterades i december 2025, med fokus på kognitiva nedsättningar vid schizofreni.
- Det svenska bidraget har bidragit till att stärka kopplingen mellan europeiskt policyarbete, forskning och praktisk erfarenhet inom schizofreniområdet

Erasmus+ 2025 – Schizofreniförbundets första EU-anslag för återhämtningsinriktat arbete

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

Schizofreniförbundet beviljades under 2025 för första gången ett EU-anslag inom Erasmus+. Förbundet deltog därmed i ett tvåårigt internationellt samarbetsprojekt tillsammans med Epioni i Grekland och Recovery IPSS i Portugal. Projektets övergripande mål var att stärka återhämtningsinriktade arbetssätt i civilsamhälle och psykiatrinära stöd. Genom gemensamt lärande, metodutveckling och erfarenhetsutbyte mellan de tre länderna skulle projektet bidra till minskat stigma och till att ta fram modeller som främjar delaktighet, egenmakt och återhämtning för personer med schizofreni och andra psykosjukdomar.

Resultat av aktiviteten

Erasmus+-projektet markerade ett viktigt steg in i europeiskt utvecklingsarbete för Schizofreniförbundet och skapade en långsiktig plattform för att stärka återhämtningsperspektivet genom internationell samverkan.

- Schizofreniförbundet säkrade sitt första EU-anslag och etablerade en ny europeisk finansierings- och samarbetsväg för framtida utvecklingsarbete.
- Startade ett tvåårigt partnerskap med organisationer i Grekland och Portugal, vilket stärkte förbundets internationella nätverk inom återhämtnings- och antistigmaarbete.
- Skapade strukturer för gemensamt lärande och erfarenhetsutbyte kring återhämtningsinriktade arbetssätt, med fokus på vad som fungerar i praktiken i olika välfärdssystem.
- Bidrog till utveckling av konkreta modeller och metoder som stärker delaktighet och egenmakt för målgruppen i alla tre länderna.
- Förstärkte arbetet mot stigma genom att lägga lived experience och återhämtning som gemensam grund i projektets metodutveckling.
- Gav Schizofreniförbundet ny kunskap och verktyg att föra tillbaka till svenska lokalföreningar och medlemsstöd, med potential att höja kvalitet och återhämtningsfokus nationellt.

9. Forskning, riktlinjer och kunskapsutveckling

Vetenskap & forskning 2025 – internationella riktlinjer, Forte-centrum och extern expertroll i ePreventPsych med Schizofreniförbundet som kunskapspartner

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

Under 2025 stärkte Schizofreniförbundet sin roll som aktiv kunskaps- och forskningspartner nationellt och internationellt. Förbundet bidrog som medförfattare och erfarenhetsförankrad aktör i den stora internationella riktlinjeartikeln "INTEGRATE: international guidelines for the algorithmic treatment of schizophrenia", publicerad i The Lancet Psychiatry. Riktlinjerna togs fram genom global expertkonsensus med tydlig inkludering av levd erfarenhet och syftar till en mer jämlik, evidensbaserad och praktiskt användbar läkemedelsbehandling vid schizofreni. Samtidigt var Schizofreniförbundet del av/anknutet till två av de mest omfattande nya forskningssatsningarna inom allvarlig psykisk sjukdom i Sverige, båda beviljade långsiktigt centrumbidrag från Forte 2025:

- Uppsala centrum för preventiv psykiatri, lett av Simon Cervenka, med fokus på tidig identifiering och intervention vid svår psykisk sjukdom.
- Centrum för psykisk hälsa och återhämtning under hela livsloppet för personer med allvarlig psykisk sjukdom, lett av Ulrika Bejerholm vid Lunds universitet, med fokus på återhämtning, livsloppserspektiv och hållbara stödsatser.

Utöver detta bekräftade 2025 även förbundets växande forskningsinflytande genom att representant från Schizofreniförbundet inbjöds att ingå i External Expert Advisory Board (EEAB) för den internationella forskningssatsningen ePreventPsych. Projektet är ett flerlandskonsortium (bl.a. Sverige, Italien, Nederländerna, Spanien och Danmark) med mål att utveckla och validera digitala beslutsstöd för riskbedömning vid svår psykisk sjukdom. EEAB:s uppdrag är att ge strategisk rådgivning kring studiedesign, implementering, etik, inklusivitet och patient-/anhörigbehov, med årliga möten 2025–2027. Tillsammans markerade dessa insatser ett år där förbundet både medverkade i internationell kunskapsutveckling, stärkte sin position i svensk spetsforskning och fick en formell extern expertroll i ett transnationellt preventionsprojekt.

Resultat av aktiviteten

2025 blev ett tydligt steg framåt för Schizofreniförbundets forskningsnära arbete: från att påverka globala behandlingsriktlinjer, till att vara en självklar partner i svenska forskningscentrum och en efterfrågad röst i internationella preventions- och implementeringssatsningar.

- Internationell vetenskaplig påverkan: Schizofreniförbundet medverkade som medförfattare i INTEGRATE-riktlinjerna i The Lancet Psychiatry, vilket gav direkt inflytande över framtida internationell standard för läkemedelsbehandling vid schizofreni.
- Tydlig integrering av levd erfarenhet i forskning: Riktlinjearbetet byggde på expertmöten och fokus med personer med egen erfarenhet, vilket stärkte patientperspektivets legitimitet i kliniska rekommendationer.
- Del av historiskt stora forskningssatsningar i Sverige: Förbundet var kopplat till två Forte-finansierade forskningscentrum inom allvarlig psykisk sjukdom – ett inom tidig upptäckt/intervention (Uppsala) och ett inom återhämtning över livsloppet (Lund).
- Formell extern expertroll i transnationell prevention: Inbjudan till EEAB i ePreventPsych gav förbundet en strukturerad roll i att kvalitetssäkra forskningens etik, inklusivitet och relevans för patienter och anhöriga, samt att påverka hur digitala riskverktyg kan implementeras i vården.
- Stärkt nationell och internationell kunskapsbas för psykosvård: Kombinationen av INTEGRATE-publicering, Forte-centrum och ePreventPsych-rollen byggde långsiktiga forskningsstrukturer där patient- och anhängarperspektivet blev en integrerad del av utvecklingen.
- Ökad trovärdighet i påverkansarbete: Vetenskaplig medförfattarroll och centrumbildningar gav förbundet starkare underlag i dialog med beslutsfattare, remissarbete och opinionsbildning om jämlik psykosvård och prevention.

Uppdatering av Läkemedelsverkets behandlingsriktlinjer för schizofreni – Schizofreniförbundet i arbetsgruppen

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

Läkemedelsverket har under 2025 påbörjat en uppdatering av sina nationella behandlingsriktlinjer för schizofreni och liknande psykosjukdomar. Schizofreniförbundet ingår i den tillsatta arbetsgruppen som patient- och anhängarföreträdare efter inbjudan från Läkemedelsverket. Arbetet fortsätter med

gemensamma genomgångar och planerade konferenser under hösten 2025. I arbetsgruppen driver Schizofreniförbundet särskilt behovet av att riktlinjerna tydligare speglar modern evidens och kliniska behov, bland annat kring kognition, tidssatta behandlingsalgoritmer, tidigare användning av depå, aktiv behandling av metabola biverkningar samt tidigare och tydligare väg till klopazin. Förbundet lyfter även vikten av att avliva myter om tidsförlopp för antipsykotisk effekt, att tydliggöra förhållningssätt till polyfarmaci samt att markera behovet av nya verkningsmekanismer.

Resultat av aktiviteten

Genom deltagande i arbetsgruppen får Schizofreniförbundet direkt möjlighet att påverka nationella riktlinjer så att de bättre stödjer jämlik, säker och evidensbaserad läkemedelsbehandling för personer med schizofreni och andra psykosjukdomar.

- Schizofreniförbundet säkrade representation i Läkemedelsverkets arbetsgrupp för uppdatering av behandlingsriktlinjer vid schizofreni och liknande psykosjukdomar, vilket gav patient- och anhängarperspektivet en tydlig plats i processen.
- Förbundet drev att kognition ska lyftas som en central del av sjukdomen och inkluderas i rekommendationer för bedömning och behandlingsmål.
- Förbundet lyfte behovet av en tydlig och tidssatt behandlingsalgoritm för individuell läkemedelsutprovning, för att minska godtycke, förkorta lidande och öka chans till stabil återhämtning.
- Förbundet argumenterade för att depåbehandling bör övervägas tidigare i sjukdomsförloppet, inte först efter upprepade återfall.
- Förbundet betonade att riktlinjerna ska rekommendera aktiv farmakologisk behandling vid viktuppgång/metabola biverkningar, som komplement till livsstilsstöd.
- Förbundet lyfte att bröstcancerrikt vid prolaktinstegring behöver beaktas mer systematiskt i läkemedelsval och uppföljningsrekommendationer.
- Förbundet drev att klopazin ska in tidigare vid behandlingssvikt, samt att riktlinjerna måste tydliggöra hur långa och adekvata de två föregående behandlingsförsöken ska vara innan klopazin initieras.
- Förbundet markerade mot myten att antipsykotiska läkemedel tar mycket lång tid att ge effekt och vill ha evidensbaserade tidsfönster för utvärdering i riktlinjerna.
- Förbundet lyfte behovet av nya verkningsmekanismer som ett prioriterat utvecklingsområde när dagens läkemedel inte räcker.
- Förbundet efterfrågade en skarpare och mer praktiskt användbar vägledning kring polyfarmaci, inklusive vilka kombinationer som används, när de är motiverade och hur effekt/biverkningar ska följas upp.

Tillgängligare läkemedelsinformation i FASS – Schizofreniförbundet som medskapare *Åsa Konradsson Geuken*

Sammanfattning av aktiviteten

Schizofreniförbundet har under 2025 varit delaktigt i arbetet med att göra texterna på FASS mer tillgängliga och användarvänliga för patienter och anhöriga. Detta skedde i samband med utvecklingen av nya fass.se, som lanseras den 8 november 2025 och syftar till att presentera samma läkemedelsinformation som tidigare men i en tydligare, mer lättnavigerad och mobilanpassad form. Förbundets bidrag handlade om att stärka patientperspektivet i hur informationen formuleras och struktureras, så att personer med psykosjukdom och deras närstående lättare kan förstå behandling, biverkningar och praktiska råd. Arbetet ligger i linje med förbundets mål om jämlik vård, ökad följsamhet och minskat stigma kring läkemedelsbehandling.

Resultat av aktiviteten

Genom att påverka hur läkemedelsinformation presenteras i en av Sveriges mest använda källor för patientinformation bidrar förbundet till större trygghet, kunskap och egenmakt för målgruppen.

- Bidrog till att patienttexter i FASS blev mer begripliga och tillgängliga, med tydligare språk och bättre struktur utifrån målgruppens behov.
- Stärkte patient- och anhängarperspektivet i en nationell informationsplattform, vilket ökade relevansen för personer som lever med schizofreni och liknande psykosjukdomar.
- Kopplade förbundets kunskap om hinder i behandlingsvardagen (t.ex. kognitiva svårigheter, oro för biverkningar, stigma) till konkret förbättrad informationsdesign.

- Stödde lanseringen av nya fass.se som en mer användarvänlig och mobilanpassad tjänst, vilket sänker trösklarna för att hitta och förstå läkemedelsinformation.
- Bidrog indirekt till bättre förutsättningar för följsamhet och säker läkemedelsanvändning genom att informationen blev lättare att ta till sig.

Socialstyrelsens kartläggning av digitala verktyg och tjänster i specialiserad psykiatri

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

Schizofreniförbundet har deltagit i Socialstyrelsens kartläggning av tillämpningen av digitala verktyg och tjänster i den specialiserade psykiatriska vården. Deltagandet har skett genom dialog och erfarenhetsutbyte inom ramen för Socialstyrelsens intervjuer med patientorganisationer. I bidraget har Schizofreniförbundet belyst hur digitalisering inom psykiatrin kan innebära både möjligheter och begränsningar för personer med schizofreni och andra psykossjukdomar. Förbundet har särskilt lyft att alla patienter inte har tillgång till eller förmåga att använda digitala verktyg, samt att kognitiva svårigheter kan påverka möjligheten att ta till sig digital information, hantera tekniska lösningar och delta i digitala vårdkontakter. Schizofreniförbundet har även lyft frågor kring digitala vårdmöten, digitala läkemedel och digitala stödapplikationer, samt behovet av tydliga kvalitets- och säkerhetskrav.

Resultat av aktiviteten

- Schizofreniförbundets medverkan har bidragit till att synliggöra att digitala verktyg inte är neutrala eller universellt tillgängliga lösningar inom psykiatrisk vård. Förbundet har särskilt framhållit att vissa patienter föredrar digitala läkarbesök, men att en ökad andel digitala kontakter samtidigt kan innebära att vården missar viktiga kliniska aspekter som ofta endast uppmärksammas vid fysiska möten, såsom förändringar i allmäntillstånd, mimik, motorik, kontaktförmåga och andra subtila tecken på försämring.
- Vidare har Schizofreniförbundet bidragit med kunskap om hur kognitiva svårigheter vid schizofreni kan utgöra hinder i digitala vårdprocesser, särskilt vid egenrapportering, användning av appar och hantering av komplexa digitala gränssnitt.
- Förbundet har också uppmärksammat risker kopplade till digitala stödappar för psykisk hälsa. Digitala stödappar blir allt vanligare och kan uppfattas som ett enkelt sätt att få hjälp i vardagen, men forskning och erfarenheter visar att många appar på marknaden, både gratis- och betalversioner innehåller formuleringar och råd som kan vara direkt olämpliga eller potentiellt skadliga. Det finns dokumenterade fall där innehållet i sådana appar bidragit till allvarlig försämring, psykos och i vissa fall självmord.
- Schizofreniförbundet har särskilt betonat vikten av att skilja mellan digitala applikationer som används inom hälso- och sjukvården och som omfattas av svenska krav på granskning av språk, innehåll och säkerhet, och de appar som individer laddar ner och använder på egen hand utan motsvarande kvalitetskontroller.
- Genom dessa inspel har Schizofreniförbundet bidragit till att kartläggningen belyser behovet av patientsäkerhet, alternativ till digital vård samt tydlig vägledning kring digitala verktyg och tjänster inom psykiatrin, särskilt för personer med svår psykisk sjukdom.

10. Kultur, utbildning och antistigma

Schizofreniförbundet utsågs till Årets Patientföreträdare 2023–2024

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

Schizofreniförbundet nominerades till Årets Patientföreträdare 2023–2024, ett pris från plattformen FOKUS Patient som uppmärksammade patientrörelsens arbete, och där vinnaren utsågs av en jury. Förbundet gick vidare till final tillsammans med Ung Cancer och presenterade sitt arbete vid FOKUS Patient Future Days i Stockholm den 17–18 mars 2025. Vid konferensen tillkännagavs att Schizofreniförbundet vann utmärkelsen, med juryns motivering att förbundet under 2023–2024

bedrivit ett omfattande och innovativt arbete för att förbättra livsvillkoren för personer med schizofreni, bland annat genom kampanjen "Ett liv värt att leva!" och andra opinions- och stigmareducerande insatser.

Resultat av aktiviteten

Utmärkelsen fungerade som ett tydligt erkännande av förbundets patientnära arbete under 2023–2024 och gav ökad tyngd åt förbundets roll som röstbärare för personer med schizofreni och deras anhöriga i vård- och samhällsdebatten.

- Schizofreniförbundet blev finalist och utsågs därefter till Årets Patientföreträdare 2023–2024 vid FOKUS Patient Future Days den 17–18 mars 2025.
- Juryn lyfte särskilt förbundets omfattande och innovativa arbete för att förbättra livsvillkoren för personer med schizofreni under 2023–2024.
- Kampanjen "Ett liv värt att leva!" och andra insatser uppmärksammades som centrala för att ha skapat opinion om vårdens brister och behovet av förbättrade stödinsatser för målgruppen och anhöriga.
- Utmärkelsen ökade synligheten för schizofrenifrågor i nationella vård- och life science-sammanhang och stärkte förbundets legitimitet som patientföreträdare.
- Priset bidrog till att ytterligare förstärka förbundets arbete mot stigma genom att juryn betonade vikten av att minska fördomar om schizofreni.
- Erkännandet gav förbundet bättre förutsättningar för fortsatt samverkan med vård, forskning, myndigheter och andra patientorganisationer genom FOKUS Patients nätverk och plattform.
- Schizofreniförbundet har genom sin utmärkelse fått gratisbiljett som utställare till Patient Future Days 2026.

Pressmeddelande: Psykos, schizofreni och våld – fakta istället för fördomar

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

Efter den fruktansvärda händelsen i Örebro i februari 2025 aktualiserades frågor om allvarig psykisk sjukdom och oprovocerat våld. Schizofreniförbundet gick då ut med pressmeddelandet "Psykos, Schizofreni och Våld – Fakta istället för fördomar" för att sprida forskningsbaserad kunskap och nyansera samhällsdebatten. Pressmeddelandet betonade att kopplingen mellan schizofreni och våld ofta överdrivs i offentligheten, att risken för våld mot okända personer är mycket liten, samt att eventuell riskökning främst hänger ihop med samtidig svår missbruksproblematik eller avbruten behandling. Förbundet lyfte också att brister och nedskärningar i psykiatri riskerade att lämna personer med svår sjukdom utan fungerande vård, vilket i sig kunde öka utsatthet och problem. Schizofreniförbundet erbjöd sig samtidigt som resurs för media och beslutsfattare genom att kunna förmedla kontakter med personer med egen erfarenhet, anhöriga och forskare.

Resultat av aktiviteten

Pressmeddelandet användes som en snabb och tydlig kunskapsinsats i ett känsligt nyhetsläge, för att nyansera debatten efter Örebrohändelsen och motverka att personer med psykos eller schizofreni skuldbelades genom felaktiga föreställningar om våld.

- Tillförde ett snabbt, trovärdigt och forskningsförankrat underlag till samhällsdebatten efter Örebrohändelsen, vilket minskade utrymmet för missuppfattningar om schizofreni och våld.
- Synliggjorde att risken för slumpmässigt våld mot okända personer från någon med psykosjukdom var mycket liten, och att generaliserande mediebilder därför var felaktiga och stigmatiserande.
- Förtydligade att eventuell riskökning främst var kopplad till samtidig svår missbruksproblematik eller bruten vårdkontakt, vilket bidrog till en mer korrekt riskförståelse.
- Lyfte att nedskärningar och bristande vård för människor med svår psykisk sjukdom utgjorde en samhällsrisk och ett jämlikhetsproblem, vilket stärkte förbundets vårdpolitiska budskap.
- Stärkte Schizofreniförbundets roll som kunskapsbärare och samtalspartner i media genom att erbjuda intervjukontakter med personer med egen erfarenhet, anhöriga samt kliniker och forskare.

- Bidrog till att skydda målgruppen mot ökat stigma i ett läge där risken för skuldbeläggning och rädsla var särskilt hög.

Barnboken När hjärnan blir sjuk kom ut på engelska – When the Brain Gets Sick

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

Barnboken När hjärnan blir sjuk lanserades under 2025 även i engelsk utgåva som *When the Brain Gets Sick*, med Schizofreniförbundet som stödjande part i framtagningen. Boken riktade sig till barn och gav en pedagogisk, tillgänglig introduktion till både psykiska och neurologiska hjärnsjukdomar, med syfte att underlätta samtal i familjer och skolor och bidra till minskat stigma. Tryckkostnaderna för den engelska utgåvan finansierades av EUFAMI, vilket möjliggjorde spridning till en internationell publik. Boken är skriven av Klas Kullander och Åsa Konradsson Geuken i samverkan med Schizofreniförbundet. Illustrationer av Kali Patra återfinns i boken för att göra innehållet lätt att ta till sig för en yngre målgrupp.

Resultat av aktiviteten

Genom att göra boken tillgänglig på engelska breddades räckvidden från en svensk målgrupp till en internationell publik, vilket stärkte förbundets arbete för tidig kunskap, öppen dialog och stigmareduktion kring hjärnans sjukdomar.

- Möjliggjort en internationell spridning av När hjärnan blir sjuk genom den engelska utgåvan *When the Brain Gets Sick*, vilket ökade antalet barn och familjer som kunde ta del av materialet.
- Stärkte det förebyggande stigmaarbetet genom att erbjuda ett barnanpassat verktyg för samtal om psykisk och neurologisk ohälsa i vardagsmiljöer som hem och skola.
- Bidrog till ökad kunskap om schizofreni och andra hjärnsjukdomar ur ett barnperspektiv, vilket kunde minska rädsla och missförstånd tidigt i livet.
- Fördjupade samarbetet med EUFAMI och visade på gemensam europeisk vilja att utveckla material som stärker familjer och barn i mötet med psykisk sjukdom.
- Gav förbundet en konkret resurs att använda i kommunikation, medlemsstöd och extern utbildning, särskilt i sammanhang där barn som anhöriga behövde begriplig information.
- Skapade en modell för hur forskare, patientorganisation och internationella nätverk kunde samverka för att ta fram pedagogiskt stödmaterial med bred spridning.

Schizofreniförbundet på Bokmässan 2025 – När hjärnan blir sjuk på Scenen för Psykisk Hälsa

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

Schizofreniförbundet medverkade på Bokmässan i Göteborg 2025 (25–28 september) genom programpunkter på Scenen för Psykisk Hälsa i montern "Psykisk hälsa genom livet" (C02:42), arrangerad av NSPH och Riksförbundet Hjärnkoll. Den 25 september deltog förbundet i ett scenprogram där barnboken När hjärnan blir sjuk presenterades som ett verktyg för att hjälpa barn förstå och prata om psykiska och neurologiska hjärnsjukdomar. Boken finns på svenska med stöd från Schizofreniförbundet och på engelska (*When the Brain Gets Sick*) med tryck finansierat av EUFAMI. Förbundet deltog även i NSPH:s livesända podd Kafferast i kunskapsfabriken, där hopp, kunskap och gemenskap kring psykisk hälsa diskuterades i mässans sammanhang. Under mässan medverkade också en Hjärnkollambassadör från förbundets nätverk med föredraget "Äldres psykiska hälsa – inifrånperspektiv", vilket breddade förbundets bidrag till programmets tema om psykisk hälsa genom livet.

Resultat av aktiviteten

Närvaron på Bokmässan gav förbundet en bred nationell arena att sprida kunskap, lyfta patient- och anhörigperspektiv samt stärka det offentliga samtalet om psykisk hälsa och schizofreni genom både litteratur och erfarenhetsbaserade berättelser

- Synliggjorde Schizofreniförbundet i en av Nordens största kultur- och kunskapsarenor genom medverkan på Scenen för Psykisk Hälsa på Bokmässan 2025.
- Presenterande av barnboken När hjärnan blir sjuk på scen den 25 september gav ett konkret verktyg för tidig stigma-minskning och samtal om hjärnans sjukdomar i familjer och skolor.
- Lyfte att boken fanns på både svenska (förbundsstöd) och engelska (EUFAMI-finansierat tryck), vilket stärkte projektets räckvidd och internationella koppling.
- Deltagande i Kafferast i kunskapsfabriken ökade spridningen av förbundets budskap via digitalt format och nådde publik även utanför mässhallen.
- Erfarenhetsföreläsningen om äldres psykiska hälsa bidrog till att bredda diskussionen om schizofreni/psykisk ohälsa över livsspannet och gav ett starkt inifrånperspektiv i programmet.
- Byggde nätverk och nya kontakter med forskare, civilsamhälle och allmänhet på plats, vilket stärkte förbundets framtida samverkan inom kunskap och antistigmaarbete.

Fördomspriset 2025 till Åsa Konradsson Geuken och Mats Konradsson

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

På en fullsatt Intiman i Stockholm, tilldelades Åsa Konradsson Geuken och Mats Konradsson Fonden för Psykisk Hälsas Fördomspris 2025 för sitt arbete med att motverka fördomar om psykisk ohälsa. Priset uppmärksammade hur de med värme, mod och äkthet delat erfarenheter av schizofreni och anhörigskap och därigenom bidragit till ökad förståelse, hopp och öppenhet. Utmärkelsen delades ut inom ramen för Mental Health Evening på Intiman i Stockholm den 13 oktober 2025.

Resultat av aktiviteten

Utmärkelsen blev ett tydligt erkännande av det långsiktiga antistigmaarbete som Åsa Konradsson Geuken och Mats Konradsson bedrivit, och gav förbundet ytterligare kraft i arbetet för att psykisk sjukdom ska mötas med kunskap och respekt.

- Åsa Konradsson Geuken och Mats Konradsson utsågs till mottagare av Fördomspriset 2025, vilket gav nationell synlighet åt deras antistigmaarbete kring schizofreni och anhörigskap.
- Juryn betonade att de genom konst, litteratur och vetenskap gett en ärlig och ofiltrerad bild av hur schizofreni kan påverka livet, vilket bidrog till att krossa myter och minska rädsla i offentligheten.
- Priset stärkte Schizofreniförbundets trovärdighet och genomslag i antistigma- och kunskapsarbete genom att dess ordförande uppmärksammades i en extern, oberoende utmärkelse.
- Utmärkelsen gav ökad uppmärksamhet åt anhörigperspektivet vid schizofreni och visade hur berättelser om närståendeskap kan skapa förståelse och solidaritet.
- Prisutdelningen på Mental Health Evening skapade ytterligare medie- och opinionsutrymme för att lyfta vikten av jämlik vård, tidig behandling och respektfullt bemötande av personer med psykisk sjukdom.

Personporträtt i Modern Psykologi nr 3/2025

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

I Modern Psykologi nr 3/2025 publicerades ett större personporträtt som gav en personlig och professionell inblick i Åsa Konradsson Geukens långvariga engagemang för kunskap, öppenhet och förändring kring schizofreni. Porträttet knöt samman erfarenheter av att vara forskare, anhörig och förbundsledare, och lyfte varför arbetet för personer med schizofreni och liknande tillstånd behöver fortsätta med full styrka. Artikeln bidrog samtidigt till att sprida en mer nyanserad bild av schizofreni och till att synliggöra förbundets röst i den bredare samhällsdebatten om psykisk hälsa.

Resultat av aktiviteten

- Genom publiceringen i en rikstäckande psykologitidskrift nåddes en bred publik utanför den egna medlemskretsen, vilket stärkte förbundets synlighet och antistigmaarbete.

- Ökade synligheten för Schizofreniförbundets arbete i en nationell tidskrift med bred läsekrets inom psykologi, vård och allmänhet.
- Förmedlade en personlig, trovärdig och hoppfull berättelse om varför schizofrenifrågor måste prioriteras i forskning, vård och samhällsdebatt.
- Bidrog till att nyansera allmänhetens bild av schizofreni genom fakta och erfarenheter som motverkade vanliga myter och rädslor.
- Stärkte antistigmaarbetet genom att koppla sjukdomen till mänskliga livsöden, rättigheter och behov av jämlik vård.
- Gav förbundet ökad legitimitet som patient- och anhörigföreträdare genom att dess perspektiv lyftes i en extern, oberoende kanal.
- Skapade nya möjligheter för spridning och samtal genom att uppmana medlemmar och nätverk att läsa och dela artikeln.

Initierat samarbete med kulturprojektet ORDER2025 – Mellan mörker och mening: en resa genom psykosens rum

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

Schizofreniförbundet initierade under 2025 ett samarbete med kulturprojektet ORDER2025, en konstnärlig satsning som undersökte psykosens väsen och gestaltade erfarenheter av psykos genom teater, bildkonst och samtal. Projektet tog avstamp i Lars Noréns diktsamling Order (1978) och dramatiserades av dramatikern Mats Flink, vars arbete byggde både på Noréns texter, egna närståenderfarenheter och autentiskt journalmaterial från 1970-talets psykosvård, delat med samtycke. Arbetet förankrades även i levd erfarenhet genom att personen "K" medverkade som rådgivare. ORDER2025 bestod av tre delar: en scenföreställning i Studio Lilla Paris (5–9 november), en utställning i Galleri Kaktus (6–10 november) samt ett panelsamtal på Biocafé Tellus (18 november). Samarbetet syftade till att bryta stigma kring psykos, skapa igenkänning och dialog samt ge plats åt mänskligt lidande och mening genom konstnärliga uttryck.

Resultat av aktiviteten

Genom samarbetet kombinerades kulturens möjligheter till fördjupad förståelse med förbundets erfarenhets- och antistigmaarbete, och psykosens verklighet gjordes tillgänglig för en bredare allmänhet i flera format.

- Initierade ett nytt samarbete mellan Schizofreniförbundet och ett konstnärligt projekt som tog sig an psykos som erfarenhet, samhällsfråga och mänskligt villkor.
- Bidrog till stigmareduktion genom att psykos gestaltades med respekt och autenticitet, där både poetiskt material, journalanteckningar och levd erfarenhet fick plats.
- Stärkte patient- och anhörigperspektivet i kulturarenan genom att projektet byggde på samtyckt autentiskt material och rådgivning från person med egen erfarenhet.
- Skapade en omslutande publikupplevelse via scenföreställningen som gjorde psykosens inre logik och sökande efter mening begriplig och känslomässigt nära.
- Möjliggjorde bredare delaktighet genom ett digitalt galleri med över 60 verk av personer med egen erfarenhet och anhöriga, vilket gav fler röster utrymme.
- Erbjud en öppen mötesplats för samtal om konst, kreativitet och psykiskt lidande genom panelsamtalet med dramatiker, psykologer, konstvetare och personer med levd erfarenhet.
- Fördjupade allmänhetens kunskap om psykos och dess konsekvenser genom att visa både det vardagliga, det skrämmande och det mänskligt meningsskapande i tillståndet.
- Stärkte förbundets roll som brobyggare mellan civilsamhälle, kultur, anhöriga och personer med egen erfarenhet, vilket öppnade för fortsatt samverkan i antistigmaarbete framåt.
- Samarbetet har lett fram till en tilltänkt ansökan till Almänna Arvsfonden

Ett viktigt SVT-reportage om Gustaf – och om systemets svek

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

SVT:s Uppdrag granskning sände den 22 oktober 2025 avsnittet "Schizofreni i Sveriges lyckligaste kommun", som följde den unge mannen Gustaf och hans familj i kampen för rätt stöd från kommunen.

Reportaget visade hur allvarlig psykisk sjukdom i kombination med andra diagnoser kan leda till extrem utsatthet när vård- och stödsystem brister, och att familjen hänvisats mellan instanser utan att få fungerande insatser. Schizofreniförbundet medverkade i programmet för att bidra med expert- och patientrörelseperspektiv, och tog efter sändningen ställning offentligt för att understryka samhällets ansvar och behovet av en rättssäker, samordnad psykiatrisk vård och socialt stöd. Förbundet reagerade också på ett efterföljande radioinslag i SR P4 Sörmland där en olycklig rubriksättning användes kring Gustaf, och lyfte vikten av korrekt och respektfull terminologi som en del av antistigmaarbetet.

Resultat av aktiviteten

Medverkan i granskningen och den efterföljande kommunikationen gjorde att förbundet kunde påverka hur reportagets slutsatser tolkades offentligt, samt tydliggöra både systembristerna och språkets betydelse för att minska stigma.

- Bidrog till att Uppdrag granskning avsnitt om Gustaf fick ett tydligt patient- och anhörigperspektiv i nationell tv, vilket ökade förståelsen för hur stödbrister kan få förödande konsekvenser.
- Synliggjorde att kommunens avslag och bristande samordning lämnade familjen utan nödvändiga insatser, vilket förstärkte debatten om rättssäkerhet och ansvar i psykiatri och socialtjänst.
- Skapade starkt opinionsgenomslag genom att reportaget väckte stort engagemang och stöd för Gustaf och hans familj i sociala och mediala kanaler.
- Lyfte fram behovet av fungerande anhörigstöd och att närstående inte kan bära hela vårdansvaret när systemen fallerar.
- Påverkade språkdebatten genom att markera mot stigmatiserande rubriksättning i radio, vilket tydliggjorde att korrekt terminologi är central för att motverka fördomar.
- Stärkte förbundets roll som snabb och tydlig röst i mediala kriser, med fokus på respekt, kunskap och rätt till vård och stöd för personer med schizofreni.

Årets SNAPPARE 2025 till Åsa Konradsson-Geuken

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

Åsa Konradsson-Geuken tilldelades utmärkelsen Årets SNAPPARE 2025 av Nätverket SNAPH. Priset lyfte personer som gjorde verklig skillnad för anhöriga och byggde broar mellan forskning, vård, civilsamhälle och beslutsfattare. I juryns motivering framhölls Åsas starka engagemang för att synliggöra anhörigas behov, hennes konkreta arbete för att stärka deras kunskap samt hur hon bidrog till minskad ensamhet och hopplöshet. Hennes breda nätverk och internationella arbete, bland annat inom EUFAMI, betonades som centralt för hennes roll som brobyggare och förebild. Utmärkelsen mottogs som ett erkännande av både Åsas insatser och anhörigas vardagliga kamp och betydelse.

Resultat av aktiviteten

Utmärkelsen gav ett tydligt yttre erkännande av det långsiktiga anhörigfokuserade arbete som bedrivits inom Schizofreniförbundet och stärkte förbundets röst i frågor om stöd, återhämtning och jämlik vård.

- Åsa Konradsson-Geuken utsågs till Årets SNAPPARE 2025, vilket gav nationell synlighet åt anhörigperspektivet vid schizofreni och psykosjukdom.
- Motiveringen tydliggjorde att arbetet stärkt anhörigas kunskap och minskat känslor av ensamhet och hopplöshet, vilket markerade konkreta effekter av förbundets anhöriginnsatser.
- Priset förstärkte Åsas och Schizofreniförbundets legitimitet som brobyggare mellan civilsamhälle, forskning, vård och beslutsfattare.
- Det internationella engagemanget via EUFAMI lyftes fram, vilket ökade tyngden i det svenska anhörigarbetet genom koppling till europeiskt samarbete.
- Utmärkelsen fungerade som en moralisk och strategisk förstärkning för fortsatt opinionsbildning om anhörigas rättigheter, stödbehov och roll i återhämtning.

- Priset bidrog till att synliggöra att framsteg i anhörigstöd bygger på både professionell kunskap och anhörigas egen erfarenhet, vilket stärkte den gemensamma berättelsen om varför arbetet måste fortsätta.

11. Konferenser och externa forum

Kvinnors psykiska hälsa på NGO CSW Forum 69 – Schizofreniförbundets medverkan *Åsa Konradsson Geuken*

Sammanfattning av aktiviteten

Den 11 mars 2025 deltog Schizofreniförbundet digitalt i en paneldiskussion vid NGO CSW Forum 69 i New York, ett forum kopplat till FN:s kvinnokommission CSW69 (Beijing+30) som pågick 10–21 mars 2025. Panelen lyfte hur kvinnors psykiska hälsa kunde stärkas och vilka insatser och utmaningar som var mest avgörande. Schizofreniförbundet bidrog med ett svenskt perspektiv på behovet av tidiga insatser och stödprogram, men pekade särskilt på kvarstående kunskapsluckor: att schizofreni hos kvinnor var underutforskad, att antipsykotiska läkemedel historiskt oftare testats på män samt att kunskap om hormoners betydelse och könsspecifika behandlingsbehov var otillräcklig. Förbundet lyfte även strukturella hinder som bristande samverkan mellan primärvård och psykiatri och betonade behovet av mer jämställda kliniska prövningar och bättre vårdkedjor för individanpassad behandling.

Resultat av aktiviteten

Medverkan i CSW69/NGO CSW Forum placerade frågan om könsspecifik psykisk hälsa i ett globalt jämställdhetssammanhang och gav Schizofreniförbundet en plattform att föra fram underlag om kvinnors villkor vid schizofreni och psykos. Synliggjorde kvinnors psykiska hälsa och schizofreni som en jämställdhetsfråga i ett internationellt FN-nära forum under CSW69/Beijing+30.

- Bidrog med forsknings- och erfarenhetsbaserade perspektiv på att schizofreni hos kvinnor var underutforskad och att kliniska prövningar behövde mer jämställd representation.
- Förtydligade behovet av mer kunskap om hormoners roll och könsspecifika behandlingsmetoder, vilket stärkte argumenten för riktad forskning.
- Lyfte vikten av bättre samordning mellan primärvård och psykiatri för att säkerställa sammanhållen och individanpassad vård för kvinnor med svår psykisk sjukdom.
- Stärkte Schizofreniförbundets internationella nätverk genom deltagande i en panel med talare från flera världsdelar, vilket öppnade för fortsatt erfarenhetsutbyte och gemensamt påverkansarbete.
- Bidrog till ökad medvetenhet om att jämställd psykisk hälsa kräver både medicinska och strukturella reformer, inte enbart generella vårdinsatser.

Schizofreniförbundet på Svenska Psykiatrikongressen 2025 – tema Psykos

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

På Svenska Psykiatrikongressen (SPK) 2025 på Svenska Mässan i Göteborg den 12–14 mars 2025 deltog Schizofreniförbundet med två seminarier inom temat PSYKOS. I det första seminariet, "Bättre psykosvård och hur man får till den", utgick förbundet från ett öppet brev till Svenska Psykiatriska Föreningen (SPF) och diskuterade konkreta vägar till förbättrad vård tillsammans med kliniska företrädare och SPF:s ledning. I det andra seminariet, "Varför är psykosvården så eftersatt? Vems fel är det?", genomfördes ett skarpt panelsamtal om ansvar, resurser, styrning och politisk vilja, där profession, regionala beslutsfattare och patientperspektiv möttes. Syftet var att synliggöra vårdbrister, peka ut systemfel och driva på för en mer jämlik, evidensbaserad psykosvård i hela landet.

Resultat av aktiviteten

Med en tydlig närvaro i kongressprogrammet tog Schizofreniförbundet plats i den nationella fortbildningsarenan för psykiatri och gjorde psykosvårdens brister till en gemensam angelägenhet för klinik, forskning och politik.

- Lyfte psykosvårdens eftersatta läge i ett av landets största psykiatriska forum och satte frågan högt på den professionella dagordningen.
- Genomförde seminariet "Bättre psykosvård och hur man får till den", där följande yrkeskategorier deltog på scen:
 - o Patient- och erfarenhetsföreträdare från Schizofreniförbundet.
 - o Specialistläkare/psykiatrer (överläkare och verksamhetschef inom psykosvård).
 - o Professionell moderator med ledande roll i SPF.
- Genomförde panelsamtalet "Varför är psykosvården så eftersatt? Vems fel är det?", där flera yrkeskategorier och beslutsnivåer medverkade:
 - o Specialistläkare/psykiatrer från olika regioner.
 - o Vårdchefer och verksamhetsansvariga inom psykiatri och habilitering.
 - o Utvecklingsansvariga inom psykiatrisk vård (vårdutveckling/ledning).
 - o Regionala politiker och regionråd (bl.a. psykiatriutskott och nämnder från Stockholm, Skåne och Västra Götaland).
 - o Patient- och anhängarperspektiv via Schizofreniförbundet.
 - o Moderatörer från Schizofreniförbundet och SPF.
- Skapade samsyn mellan profession och patientföreträdare om behovet av bättre kvalitet, kontinuitet och tydligare ansvar i psykosvården.
- Fördjupade diskussionen om huruvida bristerna främst berodde på otillräckliga resurser, otydlig styrning eller bristande politisk prioritering, vilket gav tydligare mål för fortsatt påverkansarbete.
- Stärkte patient- och anhängarperspektivets legitimitet i professionella sammanhang genom att visa hur vårdbrister påverkade återhämtning, livskvalitet och jämlikhet.
- Bidrog till ökad nätverksbyggnad mellan förbundet, psykiatrins nyckelaktörer, vårdledning och regionala beslutsfattare för fortsatt samverkan kring psykosvårdens utveckling.

Schizofreniförbundet på SIRS-kongressen 2025 i Chicago – symposium och nya INTEGRATE-riktlinjer

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

Schizofreniförbundet deltog vid SIRS-kongressen 2025 i Chicago den 29 mars–2 april 2025 genom medverkan i det internationella symposiet "From Evidence to Practice: Schizophrenia as a Model for Knowledge Translation in Medicine". I symposiet samlades ett globalt team av forskare och kliniker för att diskutera hur evidens snabbare kunde omsättas till jämlik och praktisk psykosvård. Samma dag som symposiet publicerades även de internationella konsensusriktlinjerna för algoritm-baserad läkemedelsbehandling av schizofreni (INTEGRATE) i *The Lancet Psychiatry*. Riktlinjerna bygger på ett världsomspännande samarbete med experter från alla FN-regioner, systematiska evidensgenomgångar och dialog med personer med egen erfarenhet av schizofreni, med målet att bidra till mer strukturerad, evidensbaserad och jämlik behandling globalt och i Sverige.

Resultat av aktiviteten

Medverkan vid SIRS 2025 och publiceringen av INTEGRATE-riktlinjerna placerade Schizofreniförbundet i den internationella kunskapsfronten och stärkte kopplingen mellan forskning, klinik och patientperspektiv.

- Bidrog till ett internationellt symposium på SIRS 2025 som fokuserade på hur forskningsresultat kunde översättas till praktisk vård för personer med schizofreni.
- Stärkte Schizofreniförbundets internationella synlighet och nätverk genom deltagande tillsammans med ledande forskare och kliniker från flera världsdelar.
- Medverkade i lanseringen av INTEGRATE-riktlinjerna, som gav ett globalt, algoritm-baserat och patientcentrerat ramverk för läkemedelsbehandling av schizofreni.

- Lyfte vikten av jämlik och evidensbaserad behandling genom att riktlinjerna utvecklades med bred internationell expertis och förankring i lived experience.
- Gav svenska vårdaktörer och beslutsfattare ett nytt kunskapsunderlag som kunde användas för att jämföra, uppdatera och stärka nationella behandlingsrekommendationer.
- Ökade förbundets möjligheter att i Sverige hänvisa till en global konsensus om stegvis, strukturerad farmakologisk behandling, inklusive hantering av behandlingsresistens och samsjuklighet.
- Bidrog till fortsatt internationell kunskapsöversättning inom psykosområdet och stärkte förbundets roll som brobyggare mellan forskning, klinik och patientrörelse.

Föredrag på ECNP 2025 i Amsterdam – erfarenhets- och anhängarperspektiv som grund för bättre psykiatri

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

ECNP (European College of Neuropsychopharmacology) är en av Europas största och mest inflytelserika vetenskapliga kongresser inom neuropsykofarmakologi, psykiatri och hjärnforskning, där ledande kliniker, forskare och beslutsfattare samlas för att presentera och diskutera den senaste kunskapsutvecklingen. Vid ECNP 2025 i Amsterdam var Åsa Konradsson Geuken inbjuden talare med föredraget "Ensuring the Carer and Patient Voice is Heard". I presentationen lyfte hon varför personer med egen erfarenhet av schizofreni och andra psykostillstånd, samt deras anhöriga, behöver vara jämbördiga parter i forskning, klinisk praktik, myndighetsarbete och policyutveckling. Åsa beskrev hur erfarenhetskunskap bidrar med unika insikter, ökar relevans och kvalitet i kunskapsproduktion och riktlinjer, stärker återhämtningsinriktad vård och motverkar stigma. Hon gav konkreta exempel från internationella riktlinjearbeten (INTEGRATE), representation i europeiska och svenska organisationer, samt forskningsgrupper där personer med schizofreni ingår som aktiva medarbetare.

Resultat av aktiviteten

- Erfarenhets- och anhängarperspektivet sattes i centrum i en ledande europeisk forskningsarena. Föredraget tydliggjorde att delaktighet inte är ett "tillägg", utan en förutsättning för evidens som fungerar i verkligheten.
- Kopplade samman vetenskapliga riktlinjer och verklig representation, bla visades hur INTEGRATE-riktlinjerna tagits fram genom strukturerad samskapande process med personer med schizofreni och anhöriga från många länder, vilket gjort rekommendationerna mer praktiska och inkluderande.
- Lyfte fram konkreta modeller för inkludering. Exempel gavs på hur personer med egen erfarenhet och anhöriga kan integreras i styrelser, ledarskap, forskningsdesign, kliniska rutiner och myndighetsprocesser, med särskild betoning på samskapande från start till implementering.
- Stärkte Schizofreniförbundets internationella profil och budskap. Genom att föra in svenska och europeiska erfarenheter i ECNP-programmet ökade synligheten för patient- och anhängrörelsens roll i modern psykiatri.
- Tydligt take-home message till profession och beslutsfattare: för att nå mer jämlik, personcentrerad och hållbar psykiatri måste patienter och anhöriga vara med och forma forskning, vård och policy på lika villkor – annars riskerar systemen att missa de behov de är till för att möta.

World Mental Health Congress 2025 – presentation av barnboken When the Brain Gets Sick

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

Schizofreniförbundet deltog under 2025 i World Mental Health Congress i Barcelos, Portugal, en global kongress med över 600 delegater från hela världen, inklusive representanter från WHO och World Federation for Mental Health. Förbundet bidrog med ett föredrag om projektet och barnboken

When the Brain Gets Sick (engelsk utgåva av När hjärnan blir sjuk). Presentationen beskrev boken som ett pedagogiskt verktyg för att öka barns förståelse för hjärnans sjukdomar – både psykiska och neurologiska – och för att bryta tabun och främja tidig, öppen dialog om mental hälsa. Genom ett språk anpassat för unga läsare och tydliga illustrationer syftar boken till att underlätta samtal mellan barn, föräldrar, lärare och andra viktiga vuxna. Förbundet betonade särskilt att tidig kunskap kan forma mer inkluderande attityder och bidra till minskat stigma redan i barndomen.

Resultat av aktiviteten

Medverkan på en av världens största arenor för psykisk hälsa gav förbundet möjlighet att sprida ett svenskt, stigma-minskande initiativ internationellt och knyta det till en global diskussion om prevention och tidiga insatser.

- Gav When the Brain Gets Sick internationell synlighet genom presentation på World Mental Health Congress inför ett globalt nätverk av experter, civilsamhälle och beslutsfattare.
- Bidrog till kongressens diskussioner om hur tidig kunskap och barnanpassade verktyg kan stärka psykisk hälsa och förebygga stigma över livsloppet.
- Visade på ett konkret exempel på hur forskning, patientrörelse och pedagogik kan samverka för att skapa lättillgängligt stödmaterial för barn och familjer.
- Stärkte förbundets internationella profil i arbetet med psykos, schizofreni och antistigma genom att lyfta ett initiativ som riktar sig till nästa generation.
- Skapade nya kontakter och möjligheter till framtida spridning, samarbeten och översättningar genom dialog med internationella aktörer på plats.

Framtidens vuxenpsykiatri – handplockad heldagsworkshop på Regeringskansliet

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

Schizofreniförbundet deltog med två deltagare (varav en från EG) under 2025 i heldagsworkshopen "Framtidens vuxenpsykiatri" på Regeringskansliet. Workshopen samlade handplockade deltagare från hela landet och flera sektorer psykiatri, forskning, vårdpersonal, civilsamhälle, anhöriga och personer med egen erfarenhet, för att gemensamt utforska hur en vuxenpsykiatri med patienten i centrum kan byggas och stärkas. Förbundet bidrog med patient- och anhörigperspektiv samt erfarenheter från nationellt arbete för jämlik psykosvård och antistigma. Dagen leddes av den nationella samordnaren för suicidprevention Karin Schulz och hennes team.

Resultat av aktiviteten

Den handplockade sammansättningen skapade ett ovanligt skarpt samtalsrum där erfarenhetskunskap, klinik, forskning och policy möttes på lika villkor, med tydligt fokus på systemförändring

- Deltog i ett strategiskt, handplockat reformforum på Regeringskansliet där centrala aktörer från vård, forskning, civilsamhälle och personer med egen erfarenhet av sjukdom utvecklade gemensamma riktningar för framtidens vuxenpsykiatri.
- Lyfte patient- och anhörigperspektiv i diskussioner om hur vården kan bli mer sammanhållen, återhämtningsinriktad och jämlik för personer med svår psykisk sjukdom.
- Bidrog med erfarenheter från förbundets arbete med psykosvård, stigma och rätt till behandling, vilket gav konkret verklighetsförankring åt policyspåret.
- Förstärkte kopplingen mellan suicidprevention och vuxenpsykiatriens struktur, genom dialog med nationell suicidsamordning och andra sektorer.
- Byggde nya kontakter med nyckelpersoner i psykiatri, forskning och civilsamhälle, vilket ökade förbundets möjligheter till fortsatt påverkan och samverkan nationellt.
- Gav förnyad gemensam problemformulering kring vilka systemhinder som behöver bort (styrning, resurser, samordning och kompetens), vilket stärker förbundets fortsatta påverkansagenda.

Rundabordssamtal om beredskap för vård, stöd, medicinteknik och läkemedel vid kris

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

Schizofreniförbundet deltog under december i ett rundabordssamtal om hur beredskapen kan stärkas för att säkerställa tillgången till vård, stöd, medicintekniska hjälpmedel och läkemedel vid störningar och bristsituationer. Mötet inleddes med korta dragningar av Kristina Syk (Adda), Svante Werger (utredningen för stärkt privat-offentlig samverkan i totalförsvaret) och Emma Spak (NSPL), följt av en gemensam diskussion med patient- och funktionsrättsorganisationer, näringslivsrepresentanter och politiska företrädare. Samtalet fokuserade på tidiga åtgärder för tryggad tillgång, stärkt patientmedverkan i Addas och NSPL:s arbete, utveckling av privat-offentlig samverkan inom beredskap samt hur upphandling kan användas strategiskt för att öka regioners och kommuners robusthet.

Resultat av aktiviteten

- Schizofreniförbundet lyfte behovet av att beredskapsplanering tydligt omfattar personer med svåra psykiska sjukdomar, som ofta är beroende av kontinuerliga vårdkedjor, stödinsatser och läkemedelsförsörjning även under kris.
- Förbundet betonade vikten av ett gemensamt "varför" – en delad målbild – som grund för att kunna enas om ett gemensamt "hur" i praktiskt beredskapsarbete.
- Det framhölls att beredskap måste byggas i vardagen: fungerande strukturer, samverkan och försörjning behöver vara robusta i normalläge för att hålla när krisen kommer.
- Förbundet tydliggjorde att hela vårdkedjan måste inkluderas i beredskapsarbetet, från kommunal omsorg och primärvård till specialistvård, för att ingen patientgrupp ska falla mellan stolarna vid störningar.
- Samtalet belyste hur upphandling kan användas strategiskt för ökad robusthet, exempelvis genom avtalsparametrar som stärker lagerhållning, leveranssäkerhet och alternativa försörjningsvägar för medicinteknik och läkemedel.
- En central slutsats var betydelsen av bred och långsiktig samverkan mellan regioner, kommuner, statliga myndigheter, näringsliv och patientföreträdare för att nå verkligt jämlik och trygg beredskap.
- Aktiviteten stärkte Schizofreniförbundets roll som aktiv part i civilt försvar och hälso- och sjukvårdsberedskap, samt byggde vidare nätverk för gemensamt påverkansarbete framåt.

Adda: Kommuners och regioners gemensamma organisation för stöd och nationella upphandlingar/ramavtal.

NSPL: Regionernas nationella samverkansfunktion för att samordna och planera hälso- och sjukvårdens beredskap vid kris och höjd beredskap.

Redefining Mental Healthcare Together – global konferens med handplockade deltagare

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

Schizofreniförbundet deltog under 2025 i den globala konferensen Redefining Mental Healthcare Together, arrangerad av Boehringer Ingelheim. Konferensen samlade handplockade mental health-förespråkare från hela världen, ett internationellt urval av personer med egen erfarenhet, anhöriga, beslutsfattare och experter från ett stort antal organisationer och länder, för att gemensamt utforska hur framtidens arbete med psykisk hälsa kunde utvecklas med lived experience som jämbördig part i forskning, vård och policy. I workshops och samtal diskuterades hur erfarenhetskunskap bättre kunde omsättas till reformer och beslut som bygger på både evidens och verkliga behov. Schizofreniförbundets representant medverkade i panelen "Champion Minds – Transforming Systems", med fokus på hur systemförändring krävde samverkan mellan forskning, vård, civilsamhälle och personer med egen erfarenhet.

Resultat av aktiviteten

Deltagandet gav en tydlig internationell plattform för att föra fram svenska perspektiv på jämlik psykiatrisk vård och stärkte kopplingen mellan global policyutveckling och lived experience.

- Bidrog till ett globalt reformforum där ett handplockat internationellt deltagarurval samlades för att driva utvecklingen mot mer mänsklig och erfarenhetsförankrad psykiatri.
- Förstärkte lived experience-perspektivet i internationella diskussioner om hur forskning, vård och politik kunde formas tillsammans med dem som berörs.
- Skapade nya idéer och konkreta inspel från workshops om hur erfarenhetskunskap kunde integreras i policy och beslutsprocesser.
- Gav genom panelen "Champion Minds – Transforming Systems" en tydlig positionsmarkering för systemförändring där forskare, anhöriga, personer med egen erfarenhet och beslutsfattare behöver arbeta sida vid sida.
- Stärkte Schizofreniförbundets och Sveriges internationella nätverk inom psykisk hälsa genom direkt dialog med aktörer från flera kontinenter.
- Bidrog till ökad legitimitet för fortsatt svenskt påverkansarbete genom att svenska erfarenheter placerades i ett globalt sammanhang av reform och anti-stigmaarbete.

Schizofreniförbundet deltog på Anhörigveckan 2025

Åsa Konradsson Geuken

Sammanfattning av aktiviteten

Schizofreniförbundet deltog under Anhörigveckan 2025, som genomfördes digitalt den 6–11 oktober med temat "Vi som arbetar för anhöriga". Förbundet föreläste tillsammans med sex andra organisationer i en gemensam digital programserie där föreläsningarna sändes kl. 10.00 varje dag. Veckan samlade aktörer från olika diagnos- och stödorganisationer för att lyfta anhörigas situation, sprida kunskap om stödbehov och synliggöra civilsamhällets roll i att stärka anhöriga. Övriga medverkande organisationer var Cancerkompisar, Frisk & Fri, Riksförbundet Huntingtons Sjukdom, Svenska Röda Korset, Studieförbundet Vuxenskolan, Ytan – digitalt stöd för unga anhöriga samt Anhörigas Riksförbund.

Resultat av aktiviteten

Medverkan i Anhörigveckan gav Schizofreniförbundet en tydlig nationell plattform att lyfta anhörigperspektivet vid schizofreni och psykos, i dialog med andra stora anhörig- och patientaktörer.

- Bidrog till en nationell kunskapsvecka med fokus på anhöriga genom digital föreläsning inom ramen för Anhörigveckan 2025.
- Synliggjorde anhörigas särskilda utsatthet vid schizofreni och psykosjukdom samt behovet av långsiktigt stöd, information och avlastning.
- Stärkte civilsamhällets gemensamma röst genom samverkan med flera diagnos- och stödorganisationer under samma tema och program.
- Nådade en bred målgrupp av anhöriga, yrkesverksamma och engagerade via digitalt format, vilket sänkte trösklarna för deltagande.
- Fördjupade kontakter och erfarenhetsutbyte mellan förbundet och andra nationella aktörer, vilket gav bättre förutsättningar för fortsatt samarbete kring anhörigfrågor.
- Bidrog till ökad medvetenhet om att anhörigstöd är en central del av jämlik psykiatrisk vård och återhämtning.

12. Projekt och nya satsningar

Trädgårdsliv – ett nytt projekt för medlemmar i Stockholm

Åsa Konradsson Geuken och Malin Åkersten

Sammanfattning av aktiviteten

Schizofreniförbundet beviljades finansiering för det nya projektet "Trädgårdsliv" i Stockholm. Projektet riktade sig till medlemmar med schizofreni eller liknande psykossjukdom och erbjöd terapeutiska, meningsfulla aktiviteter med natur och odling som grund. Deltagarna fick ta del av praktiskt trädgårdsarbete i en lugn och strukturerad miljö, naturutflykter till botaniska trädgårdar och grönområden samt föreläsningar med trädgårdsmästare Malin Åkersten och andra trädgårdsexperter. Projektet syftade till att stärka psykisk hälsa, social gemenskap och vardagsstruktur genom återkommande aktiviteter i naturmiljö.

Resultat av aktiviteten

Projektet genomfördes som en natur- och trädgårdsbaserad satsning för att ge deltagarna en trygg gemenskap och en meningsfull vardagsaktivitet. Genom odling, kunskapsinslag och utflykter skapades en strukturerad ram där återhämtning och socialt stöd stod i centrum.

- Skapade en ny, finansierad och långsiktig aktivitet i Stockholm som gav medlemmar med psykossjukdom tillgång till naturbaserad återhämtning och meningsfull sysselsättning.
- Erbjud praktiskt trädgårdsarbete i trygg, strukturerad form, vilket kunde stödja stressreglering, motivation och daglig rytm.
- Etablerade regelbundna kunskapsinslag via månatliga föreläsningar med trädgårdsmästare och schizofreniexperter, vilket stärkte deltagarnas förståelse för både odling och hälsa.
- Genomförde naturutflykter som främjade gemenskap, social träning och positiva upplevelser i grupp utanför hemmiljön.
- Skapade förutsättningar för ökat självförtroende och personlig utveckling genom att deltagarna såg konkreta resultat av sitt arbete och utvecklade nya färdigheter.
- Bidrog till minskad ensamhet och ökad tillhörighet genom en återkommande mötesplats med gemensamt fokus.

Utvecklade en modell för natur- och trädgårdsbaserade insatser som kunde inspirera till liknande medlemsprojekt i andra delar av landet

13. Utåtriktad verksamhet och representation

Peter Johansson - Utåtriktat påverkansarbete och representation

Peter Johansson

Sammanfattning av aktiviteten

Peter Johansson har under året bedrivit ett omfattande utåtriktat arbete genom representation i nationella och internationella sammanhang. Arbetet har omfattat dialogmöten med myndigheter, deltagande i nationella och europeiska nätverk samt kunskapsutbyte med studenter, professionella och intresseorganisationer. Representation har skett i dialogforum med bland annat Socialstyrelsen, Folkhälsomyndigheten och Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) i frågor som rör psykisk hälsa, suicidprevention och tandvård. Vidare har internationellt arbete bedrivits genom medverkan inom EUFAMI. Den utåtriktade verksamheten har bidragit till att stärka Schizofreniförbundets synlighet, tillföra målgruppens perspektiv i beslutsprocesser samt främja kunskap om schizofreni och närliggande psykossjukdomar.

Resultat av aktiviteten

- Deltagande i flera dialogforum med Socialstyrelsen, Folkhälsomyndigheten och TLV där målgruppens behov inom psykisk hälsa, suicidprevention och tandvård har lyfts.
- Medverkan i TLV:s dialogforum tillsammans med 26 organisationer, vilket bidragit till förändrad inriktning i kommande riktlinjer för tandvård, bland annat tätare undersökningar och förbättrat ekonomiskt stöd för äldre personer.
- Genomfört opinionsbildande arbete kring höjda högkostnadsbelopp, inklusive deltagande i demonstration och insamling av ett stort antal namnunderskrifter.
- Bidragit till kunskapsspridning genom intervjuer och besvarande av frågor från studenter och andra intressenter om hur det är att leva med schizofreni.
- Deltagande i EUFAMI:s General Meeting i Stockholm samt medverkan i internationellt webinarium om digitala mätinstrument, vilket stärkt det europeiska erfarenhetsutbytet kring vård och stöd.
- Medverkan i dialogmöte om psykisk hälsa och suicidprevention, där målgruppens perspektiv förts in i nationella diskussioner.
- Representation vid anhörighelg under hösten, vilket stärkt kontakten med anhöriga och bidragit till ökad synlighet för Schizofreniförbundets stödjande arbete.

Utåtriktad verksamhet Åsa Konradsson Geuken: föreläsningar, media och kunskapsspridning *Åsa Konradsson Geuken*

Sammanfattning av aktiviteten

Under 2025 har Åsa Konradsson Geuken bedrivit en omfattande utåtriktad verksamhet med fokus på kunskapsspridning om schizofreni, kognition, stigma och anhörigperspektiv. Arbetet har innefattat cirka 40 föredrag riktade till psykiatrisk verksamhet (inklusive specifika föreläsningar för läkare under specialistutbildning inom psykiatri), företag, myndigheter, patient- och professionsorganisationer samt andra samhällsaktörer. Föreläsningarna har haft ett tvärvetenskapligt anslag och kombinerat forskningsbaserad kunskap med patient- och anhörigas erfarenheter. Parallellt har Åsa Konradsson Geuken medverkat i radiointervjuer, TV-inslag, inklusive flera framträdanden i SVT, samt andra mediala sammanhang med syfte att öka den allmänna kunskapen om schizofreni och bidra till en mer nyanserad och faktabaserad samhällsdebatt. Den utåtriktade verksamheten har även omfattat flera publicerade artiklar, riktade både till professionella målgrupper och till en bredare allmänhet, med fokus på psykosjukdom, kognitiva svårigheter, jämlik vård och närståendes situation. Arbetet har bidragit till att synliggöra förbundets perspektiv i nationella sammanhang där kunskapsbehovet är stort och där opinion och beslutsfattande formas.

Resultat av aktiviteten

Den samlade utåtriktade verksamheten har lett till flera tydliga och långsiktiga resultat för Schizofreniförbundet:

- Ökad medial nationell synlighet för Schizofreniförbundet som en kunskapsbärare och opinionsbildande aktör inom schizofreniområdet.
- Stärkt trovärdighet gentemot psykiatrisk profession, beslutsfattare, myndigheter och näringsliv genom återkommande expertmedverkan.
- Fördjupad kunskap hos vårdpersonal, arbetsgivare och samhällsaktörer om schizofreni, kognitiva nedsättningar och anhörigbelastning.
- Bidrag till minskad stigmatisering genom bred medial exponering och tillgängliggörande av forskningsbaserad kunskap.
- Ökad efterfrågan på Schizofreniförbundets medverkan i utbildningar, samverkan och policyrelaterade sammanhang.
- Stärkt koppling mellan forskning, klinisk praktik och patient- och anhörigperspektiv i offentlig debatt och professionella forum.

14. Organisation – förtroendevalda

SCHIZOFRENIFÖRBUNDETS STYRELSE

- Åsa Konradsson Geuken, förbundsordförande, Stockholm, AU
- Lars Larsson, förste vice ordförande, Stockholm, AU
- Britt-Inger Norrström, andre vice ordförande, Gävle, AU
- Britt-Inger Ljungberg Willing, kassör, Västerås, AU

ORDINARIE LEDAMÖTER

- Linda Sundell, Uppsala
- Simon Settergren Hernandez, Stockholm
- Jeanette Jonsson, Göteborg fram till hösten 2025
- Maria Skott, Stockholm
- Peter Johansson, Malmö

SUPPLEANTER

- Katja Hakorinne, Stockholm
- Mats Ewertzon, Stockholm
- Camilla Lang, Stockholm

VALBEREDNING

- Lennart Lundin, Göteborg, sammankallande
- Janine Semius, Stockholm
- Lars Johan Rehn, Rättvik

REVISORER

- Karolina Lövström, auktoriserad revisor, ordinarie
- Thomas Näsfeldt, BDO Nordic Stockholm AB, förste ersättare

FÖRTROENDEVALDA REVISORER

- Lars Ode, ordinarie
- Göran Sjöstedt, ersättare

ERFARENHETSGRUPPEN, REFERENSGRUPP

Uppdrag som utses av förbundsstyrelsen

- Åsa Höij
- Stefan Scott- Johansson
- Daniel Siegel
- Lars Rehn
- Peter Georgsson - fram till juni 2025
- Tony Johansson
- Karin Blomkvist Sporre
- Glenn Henner
- Camilla Lang – maj 2025 till September 2025

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This document contains 40 pages before this page

Dokumentet inneholder 40 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 40 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 40 sider før denne side

Detta dokument innehåller 40 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This document contains 41 pages before this page

Dokumentet inneholder 41 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 41 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 41 sider før denne side

Detta dokument innehåller 41 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende